

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
254. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1932. évi november 6

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A külföld parancsa — nehéz szociális következményekkel járhat

A kormány még nem döntött, hogyan elfogadja-e a genfi feltételeket, vagy sem

Bukarest, november 4.

A helyzet ingatag, sőt egyre ingatagabbá válik — ez a végső benyomás a Bukarestből érkező hírekből. A genfi egyezmény kérdését kerülgeti a kormány, mint macska a forró kását. S amit Genfben főztek a számunkra, azt valóban nehéz lenyelni. A külföld olyan intézkedéseket, adóinkvizíciókat és ellenőrzést követel, amely az ország belső helyzetét az eddiginél is súlyosabbá teszi és — mint több miniszteri nyilatkozat is leszögezte — nehéz szociális következményekkel járhat. Ha viszont nem engedünk, vagy éppen megtagadjuk a külföldi kötelezettségek fizetését, akkor jönnek bankárhatalmaságok szankciói. Nincs többé hitel, összeomlik a stabilizáció, nem kapunk árukontingenst és kedvező kereskedelmi szerződéseket — hogy esetleges politikai jellegű megtorlásokról ne is beszéljünk.

A kormány napok óta tanácskozik. A pénteki minisztertanácson állítólag döntésre kerül a sor. Maniu, szokásához híven, még nem foglalt véglegesen állást. A tegnap délutáni tanácskozáson Maniu felvetette a kérdést, hogy egyáltalán szükséges-e újból delegátusokat küldeni Genf-be s nem lenne-e helyesebb levelezés és a külföldi követek útján lebonyolítani az egész ügyet. A meglepő ötletet kétféleképp is magyarázzák. Maniuek vagy „beveszik” a genfi feltételeket s csak kisebb enyhítéseket kérnek — amihez nem szükséges a delegáció költséges genfi utazása — vagy elhalasztják az egész kérdést januárig, amihez ismét nem kellenek személyes tárgyalások.

A kormány annyi ellentéttel van telve s olyan titoktartásba burkolózik, hogy még nem látható át, mire határozza el magát.

LENGYELORSZÁG ÚJ UTA-
KON

A bukaresti, sőt a nemzetközi politikai köröket is változtatlanul Zalesky lengyel külügyminiszter lemondása tartja izgalomban. Londonban a „Morgenpost” azt írja, hogy Zalesky ellenezte a lengyel-orosz paktum ratifikálását Románia nélkül s ezért kellett távoznia. Az Adeverulban Liviu Nasta leszögezte, hogy Zalesky távozása a lengyel külpolitika teljes irányváltását jelenti. 1921 óta, mikor Lengyelország harcban állt a vörös hadsereggel, a lengyelek szükségét érezték a

A Mott nem engedélyezte Pelle István erdélyi szereplését

Budapest, november 4.

A fővárosi sajtó megrökönyödéssel tárgyalja azt a hírt, mely szerint Pelle István tornász-világbajnok erdélyi körutit nem engedélyezték. Ugyanis a Mott (Magyar Országos Testnevelési Tanács) csütörtökön este ülést tartott, amelyen ki-mondotta, hogy a fegyelmi eljárás alatt álló Pelle István világbajnok erdélyi turnéját semmiesetre sem engedélyezi. A hír érthető megrökönyödést keltett nemcsak a magyarországi, de a romániai sportkörökben is.

Romániával való katonai szövetségnek. Az utóbbi években azonban jelentős változás állott be, Lengyelország különösen a német revánsmozgalom és imperializmus támadásától fél és biztosítani akarja magát Oroszország felől. Így szorult háttérbe a szövettel szembeni lengyel-román szövetség.

Más kommentárok is arra a következtetésre jutnak, hogy Pilsudsky egészen új utakat követ a külpolitikában s letagadhatatlan, hogy a lengyel-román jövőszony meggyengült. Bukarestben is tudják, hogy Zalesky lemondása a legkevésbé sem örövendetes dolog számunkra.

Tegnap megemlékezünk a Cuvântul és Indreptarea elképesztő híreről, amely

szerint, állítólag, Titulescu egyszerűen azzal magvarázta bizonyos politikuskok és lapok kardoskodását az orosz paktum mellett, hogy az illetőket — kétségtelenül a Vaida kormányt értve rajta — megvesztegették az oroszok. De még a Cuvântul előtt más lapok — Universal, Epoca, Miscarea és Calendarul — is irtak arról, hogy külpolitikai korrupciót terveznek, vagy éppen üznek. A hallatlan botrány most már tárgyalásra kerül a többi bukaresti román lapok hasábjain is. Az Adeverul, a legkomolyabb lapok egyike, felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul nyilatkozzék, mert ilyen esetek és gyanúsítások nem maradhatnak tisztázatlannak.

A király parancsára

A horvátokkal akar kormányt alakítani Korosec, volt miniszterelnök

Belgrád, november 4.

A jugoszláv kormányválság — a lapzártakor érkezett jelentés szerint — még nem nyert megoldást. Sándor király a késő éjszakai órákban is folytatta a politikuskok kihallgatását s a belgrádi lapok úgy vélekednek, hogy a Srbskies-kabinetet Uzunovics-kormány váltja fel.

A hírek szerint a kormány Korosec volt miniszterelnököt Zágrábba küldötte, hogy Macsekkal, a horvát parasztpárt vezérével tárgyalásokat folytasson. Belgrád most azt szeretné, hogy a horvátok és szlovének bevonásával koalíciós kormányt alakítsanak s az alkotmány újabb reformja révén federatív alapon szervezzék át a jugoszláv királyságot.

Kereskedelmi alapokon nyugvó korrupciós iroda

A pénzügyi vezérfelügyelő körlevelekben ajánl kijárót a nagy- várad kereshedőknek

Nagyvárad, november 4.

Az is csak nálunk történhetik meg, hogy kereskedők, vállalkozók, olvan levelet kapjanak, mint aminőt a nagyváradiaknak kézbesített a posta. Bizonyos Stefan Zopna pénzügyi vezérfelügyelő küldötte szét a körleveleket, amelyekben arra hívja fel a címzettek figyelmét, hogy bármilyen hivatalos vagy magánügyük volna elintézendő Bukarestben, forduljanak a legteljesebb bizalommal bizonyos

Roman igazgató urhoz, aki becsületesen, lelkiismeretesen, gyorsan és kulánsan tesz eleget minden megbízásnak. Honoráriumra a félnek kell ajánlatot tenni. A levél pontosan közli természetesen Roman igazgató címét is, hogy azonnal hozzáfordulhassanak azok, akiknek dolguk van a fővárosban.

Ime: az örökké purifikáló nemzeti parasztpárti kormány alatt megszületett a kommerciális alapokra fektetett korrupciós iroda is.

A pénzügyminiszter csökkenteni akarja a hadügyi tárca kiadásait

Budapest, november 4.

Madgearu pénzügyminiszter hivatalos cáfolatot adott ki azokra a hírekre vonatkozólag, amelyek a sajtóban a készülő nagy adóreformokról megjelentek. Ezek az ügyek — mondja Madgearu — még csak a tanulmányozás stádiumában vannak s a végleges döntés a minisztertanácsra tartozik.

Madgearu különben lázas tevékenységet fejt ki a pénzügyi szervek ellenőrzése körül s hír szerint máris sikerült jelentékenyen emelnie az állam bevételeit. Az utóbbi napokban a bevételek napi 80—90 millió lejt is elértek.

Samsonovici hadügyminiszter és Madgearu között ellentétet támadtak, mert Madgearu csökkentéseket tervez a hadügyi tárca kiadásainál is.

A csendőr

Franciaország a régi jelleggel új címet kapott: a versaillesi békeszerződés csendőre. A Párisban vendégszereplő német kommunisták vezére adta neki, mialatt az orosz forradalom győzelme jubiláns ünnepén francia elvtársakkal ölelkeztek.

A civilizáció élén vágató és magát az emberi haladás fátylájának tekintő kultúrnemzetre nem tulságosan megtisztelő ez a nevezet, ha egyébként a csendőrző és rendfenntartó csendőr eredeti hivatásában és körében érdemes tényezőnek számít is.

A csendőrszerep a francia forradalom szülőanyjával, a szabadság, egyenlőség és testvériség szentháromságának hitvallójával ellentétben, ahhoz nem méltó azzal szemben kirívó és kihívó. Ha még csak a kommunisták itélnék meg ekképpen a francia politika vezető irányát, amit a békeállapot és a hadiállapot felfogásában, a népek és országok mai és jövőendő viszonylatában követ és követendőnek parancsol, akkor csak egy felforgatásra törekvő be- és kiszámíthatatlan szélsőség elvakult minőségének tekinthetné, de sajnos, maguk a kommunisták már egy megerősödött európai és amerikai közvélemény megyőződését tolmácsolták Párisban, mikor Franciaországot a versaillesi — és vele minden — békeszerződés csendőrének titulálták.

A világ lelkiismerete ma már a háború örületeiből rászakadt végtelen nyomorúságot az elnyomott népek politikai és gazdasági felszabadulásában látja csak lehetőségek, Likvidálni mindent, ami önzés, gyűlölet, kapzsiság, hatalomféltés, jogtalanság. Ne csendőrd, hanem békebíró, ne ügy, hanem munkaszerszám, ne kintzókamara, hanem éléskamra álljon az éhező milliók rendelkezésére.

Magában Franciaországban is a néplelek mélyén ott az igazi békeakarát, a kiengesztelődés és testvérisülés őszinte vágya; de mihelyt fel akar törni és megszébb jutni a baloldal és szélsőbal állásain, a republikánus reakció nyomban gázfelhőkbe burkolja és csendőrt állít a népek szabadságjoga mellé, nehogy kilépjen börtönéből.

A francia kormány a biztonság rideg katonaszavával némit el minden szabaddb békeszerződést, holott a biztonságot én az ellenkező adná meg, ha végre érvényesülhetne az igazság szava, mely mindenek egyenlőségét, életjogát, a népek zavartalan összhangját követelné.

Vagy biztonság a Franciaország és a többi hatalomféltő hatalom számára, ha egye-másra szaporítania kell az inprodktív hadianyagokat, százezreket kell állig fegyverben tartania és egész lélet munkáját, gazdasági és szellemi fejlődését ideges nyugtalanság és törődés közt a képzelt ellenségek megnyilatkozásaitól és megmozdulásaitól kényszerűen befolyásoltatni? Ha nemcsak a költségvetésének ötven százaléka szolgál hadsereg fenntartására, gyilkoló szerszámok szerzésére, hanem óriási erkölcsi és kulturkincseinek is a java rámeqy a rémlátó biztonsági bizonytalanságra?

A versaillesi békeszerződés csendőre! Mennyivel szebb volna és méltóbb a nagyszerű francia gloirehoz (a lelki, a szellemi, a civilizatorikus dicsőséghez), ha nem ezt a szerződést őrizné Kreoni hajthatatlansággal, hanem azon örköd-nék — csendőri allűrök nélkül — hogy a túlerő jogán egyetlen hatalom egyetlen népet vagy fajt meg ne rövidíthessen.

A francia imperializmusnak a békeakarát diadalmas hódítójárá kell válnia. Még akkor is, ha kommunisták csufolják csendőrnek Páris kellős közepében.

Mi az igazság a román-orosz megnemtámadási paktum ügyében

Bukarest, november 4.

Ez előtt 13 esztendővel történt Trianonban, Jonel Bratianu tüntetőleg elhagyta a tükörtermet, amelyben a győző és legyőzött államok kiküldöttjei tárgyaltak. Bratianu Jonel — felháborodott azon, hogy felszólították: írja alá a kisebbségi egyezményt. És becsapta maga mögött az ajtót.

Vajda Sándor aláírta. Aláírta és megbukott. Mire visszatért az országba, már más volt a miniszterelnök.

★

Most is így történt. Eviánban, Genf mellett, a legjobb uton haladtak Cadere és Litvinov között a tárgyalások. Litvinovnak közben fontos államügyekben Moszkvába kellett utaznia, úgy, hogy közben meg kellett szakítani a tárgyalásokat. Ha ez nem történik meg, talán azóta létre is jött volna az egyezmény.

A Titulescu-féle interjú, Vajda vezetés távirata, amelyben a londoni követnek felajánlotta a külügyi tárcát, felborítottak mindent. Titulescu nem szereti Litvinovot...

És Vajda Sándor, aki alá akarta írni az egyezményt, újra megbukott. Titulescu bukatta meg, aki valószínűleg nem fogja aláírni a paktumot.

Pedig ahogy a kisebbségi egyezmény aláírása sem értett meg Romániának, az orosz paktum is csak a javát szolgálta.

Vajda formahibán bukott meg. Ezzel szemben a paktum egyelőre még beláthatatlan előnyöket biztosított volna az országnak. Elejét vette volna azoknak a konfliktusoknak is nevezhetők nézeteltéréseknek, amelyek Románia és legjobb szövetségesei között felmerültek.

★

A Jorga-kormány idején is Titulescu sakkhúzása akadályozta meg a paktum megvalósulását. Ehhez természetesen hozzájárult Ghica, akkori külügyminiszter fölüeny és merev magatartása is. Titulescu ezúttal is csak olyan paktumot hajlandó elfogadni és aláírni, amely tartalmánál és formájánál fogva a Kellogg-paktumot megerősítse.

Vajdának sikerült kikerülni a paktum megvalósulásának útjában álló akadályok közül a legkényesebbet: Besszarába problémáját.

Titulescu ragaszkodik ennek a pontnak a tisztázásához. De ez nehezen, nagyon nehezen megy.

Oroszországnak szüksége volt a megnemtámadási paktumokra, hogy nyugati határait biztonságba helyezze, amíg a Távol-Keleten háborús vesz fenyegetett. Ma a távolkeleti helyzet is enyhült, Oroszországnak tehát már nem olyan égetően sürgős a megnemtámadási paktumok rendszerének kiépítése. Legalábbis Romániával szemben nem.

Ezért volt okosabb, praktikusabb és a realis helyzetnek megfelelőbb Vajda Sándor politikája. Kikerülni a besszarabiai kérdést.

★

És ezért neheztelnek ránk eddigi szövetségeseink, Franciaország, Lengyelország. Tény az, hogy ez a neheztelés csak a diplomaták részéről áll fenn, akiknek feladatát az orosz paktum ügyében megnemhezíti a román álláspont.

A franciák már közölték a román kormánnyal, hogy minden körülmények között aláírják az oroszokkal a paktumot. Abban az esetben is, ha Románia nem írja alá. Ezzel szemben megígérték támogatásukat a román-orosz tárgyalások során.

Ez igazán a legkevesebb.

A lengyelek már türelmetlenebbek. Szinte fenyegetőznek. A lapok beszámoltak arról a jegyzékről, amely egyes diplomaták indiszkréciója folytán került nyilvánosságra és amely szívesen rosszalólag nyilatkozik azokról a metódusokról, amelyeket a román kormány a paktum-tárgyalások során gyakorol. Az indiszkréció elkövetése miatt szó van arról, hogy Szembeck gróf, a bukaresti lengyel követ elhagyja állomását. Ugyanakkor a lengyelek a román külügyminisztérium egyik magasállású hivatalnokát vádolják az indiszkrécióval és menesztését kéri.

A két ország diplomáciai köré között látszólagos elhidegülés következett be. Hiszen Románia Lengyelország rábeszélésére kezdett csupán tárgyalni az orosz kormánnyal. Lengyelország több ízben biztosította Romániát, hogy nélküle nem írja alá a paktumot. Mégis aláírta. Sőt később a lengyel kormány biztosította a Sturdza-palotát, hogy a paktum aláírása nem gyengítheti meg a román-lengyel szövetséget, mert ugyanis csak azután rati-

fikálja a paktumot, ha azt már Románia is aláírta. És lám, most a lengyelek mégis azt üzenik, hogy az egyezményt pár napon belül minden körülmények között ratifikálják, sőt ebben a kérdésben támogatásukat is megvonják Romániától.

„Kell nekünk az ő támogatásuk?” „Tegyük már egyszer függetlenné magunkat!” — haragjuk közben a bukaresti lapok.

★

Ma Szibajába érkezett Cadere varsói román követ is, aki először tárgyal Litvinovval Varsó és Bialisztok között, egy hálófülkében. Cadere az, akit nem akart Titulescu Bécsben két napon keresztül fogadni...

„Nincs ugyan háborús szándékunk...”

Spanyolországnak katonai bázisra van szüksége a Baleári és a Kanári szigeteken

Bécs, november 4.

Herriot titokzatos spanyolországi útja lefolyt anélkül, hogy a világ közvéleménye pontos információt nyert volna a látogatás céljáról és eredményéről. Az egész párisi sajtó egyhangúlag tagadja, hogy Herriot katonai vagy tengerészeti problémákat vitatott volna meg Madridban. Az egyik bécsi lap közlése szerint — a spanyol parlamentben szerfölött érdekes beszéd hangzott el, amely csakis a francia-spanyol tárgyalásokban, vagy az eslelge titokban megkötött egyezményben lehet magyarázatát.

A spanyol közlekedésügyi miniszter felszólalt a kamarában és kijelentette, hogy nem szabad megfélekezni a baleari szigetek s a Mahon-kikötő katonai jelentőségéről.

— Nincs ugyan háborús szándékunk — mondta a miniszter —, de kétségtelen, hogy a Baleári szigeteken védelmi célzatu katonai munkálatokat kell végezni. A Baleari-szigetek lehetnek eslelge Spanyol-

Utját Kolozsvárt megszakította és egy napot Vajdánál, a volt miniszterelnöknél töltött. Ugy hírlik, hogy Cadere nem hajlandó a tárgyalásokat Litvinovval folytatni.

A kérdés egyre jobban összekuszálódik. Titulescu helyzete megingott. A kiváló diplomata, mintha elvesztette volna a talajt a lába alól.

A kormánykörök igyekeznek megnyugtanni a közvéleményt: Hogy nincs semmi baj. A francia és a lengyel szövetséget nem befolyásolja a paktum. Különben is a Kellogg-egyezmény éppen elég biztonságot nyújt ebben a kérdésben...

Nagyjában ez a helyzet.

Hátszegi Ernő

ország nemzeti függetlenségének alapjai. Meg kell erősíteni a Kanári-szigeteket is, hogy más nemzetek támadásainak ne legyünk kitéve.

Ez a program annvit jelent, hogy Spanyolország a megjelölt szigetsorozaton katonai bázist épít ki, valószínűleg a Franciaországgal megállapodott nemzetközi akciók szükségletei folytán.

Börbetegségek a gyermekeknél

A Cadum kenőcs minden aggály nélkül alkalmazható a csecsemő kényes bőrén, valahányszor horzsolástól, kiütéstől, ekcémától, felfekvéstől és más, a kisbábánál előforduló idegesítő fájdalmaiktól szenvednek. Azonnali enyhülés következik be mindjárt a Cadum kenőcs első használatától. A viszketésség azonnal megszűnik és a kenőcs kihatásai annyira megnyugtató és gyógyító természetűek, hogy ezek a kis teremtesek visszanyerik erik rendes alvásukat.

Nagyváradoon tárgyalják a kolozsvári feketeszeszecsek perét

Kolozsvár, november 4.

A kolozsvári törvényszék második szekciója ma kezdte meg a hírhedt feketeszeszecsek panama főtárgyalását, amelyen vádlottakként Salamon és Lebovics szeszgyárosok, Sava Cornel sziguranca vezérfelügyelő, Kun Andor, az ismert feketeszeszec, Bidian Simon és Filimon Alexandru komiszárok jelentek meg. Nem jelentkeztek a bíróság előtt Mezei David, Grünbaum Mór, Spielmann Jakab, Stern Béla és Hichel Izidor.

A tárgyaláson dr. Klein Miksa védő pergátló kifogást emelt azzal, hogy a büncselekmény Telegden történt, a nagyváradi törvényszék kerületében, tehát a kolozsvári bíróság illetéktelen. A törvényszék helyt adott a kifogásnak és a nagyváradi törvényszéket deklarálta illetékesnek az ügy letárgyalására. Ciucudeanu ügyész felfolyamodással élt a táblához.

Sztrájkolnak a berlini villamosvasutak alkalmazottjai

Összeülködés a sztrájkoló és dolgozó munkások között

A birodalmi kormány betiltotta a Welt am Abend és a Rothe Fahne című kommunista lapokat

Berlin, november 4.

A politikai harcok újabb kiélesedésével párhuzamosan a német birodalom különböző ipari gécpontjaiban elkecseregett bérmozgalmak is keletkeztek a munkaadók bérleszállítási törekvése miatt. Az utóbbi napokban több helyütt sztrájkakcióra került a sor.

Hatalmas sztrájk tört ki csütörtökön magában a birodalmi fővárosban is.

A villamosvasutak alkalmazottai megelégedésük kimondták a munka beszüntetését amiatt, mert a társaság igazgatósága minden tárgyalás nélkül 2 pfenniggel leszállította órabéruket.

A munkások kimondták, hogy ebbe az újabb redukczióba semmiesetre sem men-

nek bele s már ma reggel beszüntették a közlekedést.

Délutánra a sztrájk annyira általános jellegűt öltött, hogy a közlekedés a közúti vasutakon, úgy a pillamosokon, mint a földalattin, teljesen megbénult.

A szociáldemokrata szakszervezeti vezetőség a sztrájk ellen foglalt állást, a kommunisták és nemzeti-szocialisták azonban a sztrájk mellett kardoskodnak. A villamosvonalak kiinduló- és végpontjain számos összetűzés keletkezett a két munkástábor között.

A berlini villamos közúti vasut munkásainak sztrájkja csütörtökön délelőn erőszakos kilengésekhez vezetett, mert a

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

sztrájkoló munkások megtámadták azokat a társaságokat, akik a munkát nem akarták abba hagyni. Erre aztán a rendőrség is közbelépett s különösen a berlini rendőrség politikai osztályának detektíveit fejtették ki nagy munkát a sztrájk letörésére érdekében. Már a délutáni órákban letartóztattak 50 sztrájkoló munkást. Erre az a gyanú adott okot, mert a rendőrség felfedése szerint a sztrájkmozgalmat a kommunisták robbantották ki és mérgeztették el. Erre való tekintettel tiltották be ismét a Rote Fahne-t és a Welt am Abend című kommunista lapokat. A berlini jelentések szerint ezek a lapok a fennálló törvények megsértésére bujtogattak.

A villamos-társaság és a szakszervezetek konfliktusának ügye a bérevezető bíróság elé került s ottan a munkások nagy elkecsereedésére azt a döntést hozták, hogy az órabérek 2 pfennigges leszállítása a jelen körülmények között indokolt. Ezt a döntést a berlini villamos közúti vasut igazgatósága elfogadta, míg a szakszervezetek visszautasították. A béreök-kentés — a bérevezető bíróság döntése szerint — vonatkozik a közúti vasut minden munkására, kivéve a kalauznókat.

A döntés közlése után, az esti órákban a munkásság izgalma és a sztrájkmozgalm elérte tetőpontját. Ekkor azonban már a politikai rendőrség teljes felkészültséggel folytatta a sztrájkmozgalm iránítói ellen indított nyomozást és éjféltre már 80 embert vett őrizetbe. A berlini rendőrség állandóan készenlétben van és a közúti vasut telepei körül megerősített őrségek után izekszik a sztrájkmozgalm sulvosabb kilengéseit megelőzni.

Napoleon, a háboru rajongója

Most tették közzé Rosetti tábornoknak, Murat szárnysegédének Napoleonra vonatkozó emlékiratait. A moszkvai csatáról az alábbi döbbenetes részletet olvassuk:

— Öt óra tájt a király elküldött a császárhoz, közölnöm kellett vele, hogy meglátogathatja a csatateret. Napoleon nyeregbe pattant, lassan elporoszkált a királyhoz. Körülbelül egy négyzetkilométernyi területen a föld halottakkal, sebesültekkel volt borítva. Olyan helyeket is lehetett látni, ahol a kartács becsapott, lerombolt mindent s leterített embereket és lovakat. Ezek a gyakran megismétlődő kartácsrobbanások akkora pusztítást ütöttek véghez, hogy a sikon valószínűs hulladombok emelkedtek. Az a kedéske tér, ahol nem voltak hullák, telistele volt a fegyverek, lándzsák, sisakok, bőrték roncsaival, vagy összetört puskákkal, amelyek oly sűrűn hevertek, mint a jégsemeke valamí hatalmas fürgeteg után. Legszörnyűbb volt a völgytorok belsejébe tekinteni. Önfenntartási ösztönét követve, majdnem minden sebesült ide vonzóldott, hogy megmeneküljön az újabb kartácsoktól: ezek a szerencsétlenek, akik egymás hegyén-hátán feküdtek, minden gyámol nélkül, ennen vörükben uszva, szörnyű módon sóhajtoztak s jajveszékelpve kívánták maguknak a halált.

A császár meglepett a rémséges csatateret, aztán a nápolyi király felé fordult és ezt a kegyetlen megjegyzést tette:

— Nem is hittem, hogy ilyen szép...

UJITSA MEG

Lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és tennakadás nélkül küldhessük.

A Brassói Lapok

előfizetési ára egy hónapra 60 lej.

Írja: MIKES IMRE

ZOKOGNAK A HALOTTAK

Kínos és szomorú jelenségek figyelmeztetnek arra, hogy a lét mulandó. Öregségem.

Élmények, álmok és cselekedetek lassanként szétválaszthatatlan kőszobá olvadnak össze nálam. Már tudom az egyiket a másiktól megkülönböztetni. Feledékenységem mindinkább kóros jellegűt ölt.

Bocsásson meg, ha ismétlenül elfelejtettem köszönteni az utcán. Ön feltétlenül rokonszenves nekem. Azonban arcát képtelen vagyok emlékeztetembe vésni.

Ne haragudjon azért sem, hogy ceruzáját zsebre vettem. Ezt ösztönösen cselekszem, mint egy reflex-mozdulattal. Ahogy a gyilkos vonaglik még néhányat a bitón, kivégzés után. A gerincevel működése az egész. A tolvajlasi szándék távol áll tőlem. Reggel üres zsebbel indulok el hazulról. Estére tele vagyok irakkal.

Ugyan elnéző irányomban, ha telefonon felhívom, hogy kérem szépen, ne haragudjon, de tovább már nem várhatok arra a kétezer lejre. Amely kétezer lejlel természetesen nem Ön tartozik nekem, hanem én Önnek. Azonban a vágy, hogy a hitelezői viszonylat megfordított legyen közöttünk, oly erős bennem, hogy néha szinte már valóságnak hat.

Öregedő emberek vizionálnak így. Elnézést esengek a szerénytelen hasonlatért, de Balzac szokta hasonló módon az ismerőseit molesztálni. — Mit szól hozzá, kedves barátom, — mondotta volt nem egyszer, — nos, mit szól hozzá, hogy a szegény Louis meghalt? — Meghalt? És melyik Louis? — A festő... mit bámul ugy? Hát a Dupres bácsinak a fia! — Louis Dupres? Hm... sajnos, nem ismertem ezt a fiatallembert, Balzac ur... — Ördögbe, már hogye ismerte volna? Hiszen tegnapelőtt még együtt láttam magukat az operában! — Ismétlem, igen tisztelt Balzac ur, sejtelmem sincs róla, kiről beszél... — Sejtelmem sincs róla? Csodálom, hogy ily szemérmelen nyugalommal tagadja meg barátját. Persze, fél tőle, hogy majd támogatnia kell a szerencsétlen családját. Nem óhajtok Önrel többet érintkezni, uram...

Csak harmadnapra derült ki, hogy Louis Dupres, akit a csodálatos író oly keserűen siratott meg, csupán Balzac regényeiben élt és halt, mint elképzelt figura.

A sértés azonban sérelem maradt, mivel az emberek korlátozottak és nem nézték el a zseni kőbor fantáziájának és álmainak árnyjátékait.

Miért néznék hát el az enyéimet, aki még csak lángész sem vagyok? Ellenségeim száma nap, mint nap szaporodik.

Ami kétségbeesést, ha nem foglalná magában azt a szerencsés körülményt, hogy barátaim száma percről-percre fogy.

Aggkori elgyengülésre mi sem jellemzőbb, mint az, hogy a múlt héten elloptam a saját cikkemet. Egy munkásról, illetve munkátlanságról szolt, aki éhségében elcsent a kolozsvári piacról fél cipőt. Miután a Törvény maga eszményi mivoltában fölöttébb egyenlő és nem ismer kivételt, — például a kenyérlopást gazdagnak és szegénynek egyaránt tiltja, — a bíróság a tolvajt három hónapi fogságra ítélte.

Ez az írás nem jelent meg. Ugyanis kiadóm azzal küldötte vissza, hogy csakis eredeti közleményeket használhat. Már pedig a kenyérről, az éhes emberről és a bíróságról szóló elmékedésemet egyszer már leközöltem.

Amihez kétség sem férhet. Én ugyan nem emlékezem reá. De viszont kiadóm memóriája a legtöbb esetben kiválóan működik. Míg az enyém nem ér lyukas fagarast sem.

Egyébként is valószínű, hogy ez a cipőbörtön-tolvaj téma már reákerült a tollamra. Az esemény ugyanis mindennapi: rengeteg ember koplal, nagyon sok kenyeret árulnak és töméntelen börtönt osztanak ki. Enni csak annak szabad, akinek a másnapi munka céljaira fent kell tartania energiáit. Viszont a munkanélküliek részére a táplálkozás szigorúan tilos és könyörtelenül büntetett.

Ámbár ez felháborító és ocsmány tilalom.

Ugyanis a társadalom, amelybe tömörültünk, alapjában nem egyéb, mint termelő és fogyasztó szövetkezet. Eredetileg azzal a céllal alakult meg, hogy felveszi minden tag produkcióját és mindenkinek kiadja a megillető részt.

Ehelyett most milliókat kizár a termelésből, viszont többeknek ezres és tizezres porciót osztogat.

Ohó, uraim, ez csalás. Szerződészegér. Tessék óvatosságnak lenni, mert az elégedetlen kompányisták utóbb még megharag-sanak és ellenszövetkezetet alapítanak.

Veszélyes konkurrencia. Esetleg könnyedebben fog termelni és igazságosabban fog osztogatni.

Megszigorítják az adóbehajtást

Tegnap Madgearu pénzügyminiszter elnökletével nagy tanácskozás volt a pénzügyminisztériumban, amelyen a különböző büntetések és adóvisszaélések behajtási módját tárgyalták, mert az államnak itt jelentős veszteségei vannak, a pontatlant inkasszó miatt. Elhatározták, hogy külön bizottságot alakítanak, amely kizeti a büntetéseket. A bizottság döntése ellen a bírósághoz lehet felebbezni.

Lemondott a Srskics-kormány

Belgrád, november 4.

A Srskics-kormány csütörtökön este 7 órakor benyújtotta lemondását. A miniszterelnök kabinetje lemondását Sándor királlyal kihallgatáson közölte s amikor a konakból távozott, az újságíróknak azt a magyarázatot adta, hogy a kormány lemondása összefügg a jugoszláviai egység-párt újjászervezésével.

Politikai körökben azonban olyan hírek terjedtek el, hogy az ellenzék fellépése buktatta meg a kormányt. Emellett bizonyít az a körülmény is, hogy

Jugoszlávia berlini követét visszahívta, hogy az ellenzéki pártok vezéreivel lefolytassa a közvetítő tárgyalásokat.

A szűkszavú belgrádi jelentésekből egyelőre nem lehet tisztán megítélni a kormányválság közvetlen okait, bizonyos azonban, hogy a legutolsó hetek zűrzavaros eseményei is sokban hozzájárultak a Srskics-kabinet távozásához. Az is bizonyos, hogy a kormányválság megoldásával gyökeres belpolitikai irányváltás nem következik be és a parlamentáris mus köpenyegébe burkolt szerb diktatura ismét meghosszabbítja létét.

Állandó rovat

1000

lejeseket

hamisítottak Mirodeniben

Kisenev, november 4

Mirodeni községben a hatóságok újabb pénzhamisító bandát fedeztek fel, amely ezerlejesek gyártásával foglalkozott. Mi-

kor a különben jól berendezett „üzemet” leleplezték, kétszáz darab kész ezerlejest találtak raktáron, amelyeket éppen akkor akartak forgalomba hozni. A banda tagjait letartóztatták.

Éjfél-i találkozás

Mussolini francia és német politikusokkal tárgyalt

Páris, november 4

A Journal de Debats feltűnést keltő cikkben számol be arról, hogy Mussolini olasz miniszterelnök a közelmúlt napokban a legnagyobb titoktartás mellett érdekes tárgyalásokat folytatott egy német és egy francia politikussal.

A párisi lap értesülése szerint a német politikus, a legnagyobb titokban Bolognában járt és a Duceval, valamint az olasz hadügyminiszterrel bizalmas tárgyalásokat folytatott. Állítólag azért, mert az olaszok rendkívül sokat vártak a nemzeti szocialista mozgalomtól, azaz a német fasizmustól, azonban keservesen csalódnok kellett Hitlerékben, akik nem váltották valóra a hozzájuk fűzött remé-

nveket gyámoltalan magatartásukkal. A Journal de Debats szerint Mussolini most megvonja az olasz fascizmus rokonszenvét és erkölcsi támogatását Hitleréktől és a jövőben az erővesebb és eredményesebb Schleicher tábornokot támogatja.

A francia politikus nevét a párisi lap nem közli, de úgy írja körül, hogy alakjában határozottan Tardieu volt miniszterelnökre lehet ismerni. Ez a francia politikus is Bolognában, illetőleg Bologna közelében találkozott a Duceval. Megbeszéléseikről azonban a francia lap sem tud közelebbit.

Az az érdekes azonban, hogy a párisi lap a szenzációs jelentést fenntartással közli.

amelyek gyötrelmesen szenvednek s a fantáziát, amely élni sem merészel, nehogy visszavérten kőszá kiabrándulásából, annál inkább sajnassa a jelent.

A belpoklos rab, akinek külön kárhozatra ítélik minden részét s elveszik tőle még azt is, ami egyébként mindenkinek, mindenhol megmarad:

A reményt, hogy egykor szabad lesz.

Már az is csudálatos és szívszorító, hogy embereknek zokogniuk kell, amiért éheznek. London ellen felmasíroznak a koplalók, ke nyeret követelve, mire csomót agyonveinek közülik.

Amerikában nyolcmillió munkanélküli bárd zengi az éhenhalók dalát.

Romániában Bukarest felé tart a nincsetlenek processziója.

A kolozsvári gyár előtt puskatus ütődik tómpán a koponyákra.

Mondom, már ez is csudálatos és szívszorító. Tanúsítja, hogy a társadalom, melybe ösztömörültünk, mily rosszul szervezett, os toba és beteg.

De mindez semmi ahhoz a felfoghatatlan és hihetetlen eseményhez képest, hogy a lepratórab lakói is fellázdáltak és negyvenhárom belpoklos elindult rettenetes marsra a főváros felé.

Ehesek!

Nincs ruhájuk!

Hullanak, mint őszi légy, mert nem adnak nekik orvosságot!

Nem futotta a költségvetésből!

A negyvenhárom embernek nem maradt semmi!

Kétezer milliót kapott Blank Arisztid hogy megsegítsék, mert rosszul spekulált a rábizott aranyakkal.

Százmilliók jutnak pártpolitikára. Tízmilliók egyéni manipulációkra.

Van pénz felsőháza, alsóháza, városi társra, semmit nem dolgozó törlesztési pénz társra, hazafias propagandára, dinamitra gázra, külföldi kéjutazásokra és belföldi kéj maradásokra.

Titulescunak 15—20 milliót elkölteni: semmiség.

De a negyvenhárom leprásnak nem jut kenyér és ruha.

Ha az emberfia nem dolgozhatik és nem ehet: veszélyes jelenség.

Könnyen meginoghat a társadalom Általános Szövetkezete s elorvadáhat a fenyegető konkurrenciával szemben.

De ha a belpoklosnak kell megfagynia és éhenednie, ez nem veszélyes, hanem ördögi jelenség.

A társadalomban nem azt ingatja meg, ami mechanikai, vagyis a termelés, elosztás és jogi szabályozás rendjét, hanem az, ami leglényese: az emberit.

Az a közület, ahol a belpoklos forradalomba kényszerül az éhség miatt, állati.

Gyorsan vágóhídra vele, mert megveszik és dühöngeni fog.

Hajbakaptak Szófiában a nacionalista és kommunista diákok

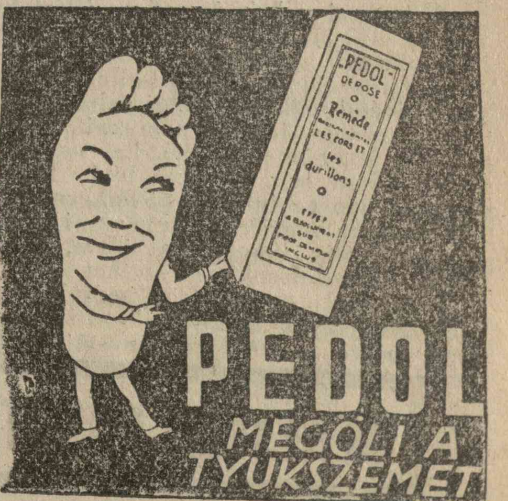
Szófia, november 4

A holgár főváros egyetemén a diákok nyilván bécsi kollégáik példáját követve véres verekedést rendeztek. A kommunista és nacionalista diákok órákig tartó közelharcot vívtak, amelynek eredményeként harminc sebesült maradt a helyszínen. Az egyetemi épület is jelentősen megrongálódott.

Megdöntötte egy orosz pilóta a motornélküli repülés időtartamának világrekordját

Moszkva, november 4.

Golovin pilóta a napokban motornélküli repülőgéppel 10 óra és 56 percet töltött a levegőben és sötétben 2 óra 31 percet repült. Ezzel megdöntötte Schult német pilóta által felállított világrekordot.

B. L. 3. OLDAL

Az **ASTRA** mozgóban

tegnap volt

Az éjszaka dala

című hatalmas film premierje, melyben Jan Kiepura legkedveltebb elsőrangú énekes és Magda Schneider a közönség kedvence szerepeltek. — A közönség egyhangulag elismerte, hogy ez a legtekélyesebb éneklő és beszélő film, amelyet eddig Brassóban bemutattak — Ez a film fut egyidejűleg Budapesten és Bukarestben.

TARZAN

közkívánatra még előadásra kerül pénteken és szombaton délután 3—5-ig és vasárnap délelőtt 9—11-ig és 11—1-ig tartandó matinékon leszállított árak mellett. Helyárak 10. 15 és 20 lei.

NOVEMBER 4

Ország, amelynek nincsenek gazdag barátai

Lengyelország infláció előtt?

Haldoklik a termelés minden ága — Az ipar legnagyobb része külföldi kézben van

Varsó, november 4.

Az európai nagy országok közül Lengyelországot rázza meg legjobban a krízis. Különböző okok és körülmények összefolyása folytán úgy a hitelkrízis nemkülönben az ipari krízis Lengyelországban egészen mértéketlenül és egészen rendkívül kimélyült.

Agrártermelés szempontjából Lengyelország exportáló ország s ezért nem sikerült és nem is sikerülhetett az agrárkrízist vámmal csökkenteni, a mezőgazdasági termés értékének zuhanását megállítani úgy, mint Olaszországban, Németországban és Franciaországban.

A parasztságnak és a munkásságnak megdöbbentő elszegényedése folytán a belföldi piac vásárlóképesége a minimumra zsugorodott, az ipari krízis elmaradhatatlan lett.

A lengyel ipar exportra kerülő áruja a világpiacokon a nagyhatalmak árujával kell, hogy versenyezzen, amely versenyt azonban a lengyel áru nem bírja el, mert Lengyelországnak nincsenek sem kolóniái, sem érdekbarátai, sem hatalmából folyó befolyása nincsen, tőkeexportra is képtelen, sőt még a nagyobb vagy hosszabb időre terjedő hitelnyújtás is lehetetlenség a lengyel ipar részéről. Ezek miatt vált a lengyel ipar krízise példátlanul mélyvé.

Tőke, hitel nélkül

Lengyelországnak belföldi kölcsöntőkéje a lehető legminimálisabb. A Népszövetség statisztikai kimutatása szerint a folyó év áprilisában Lengyelországban a betétek összege mindössze 1,5 milliárd zloty volt. A külföld felé Lengyelország túlságosan el van adósodva és bizony a mai viszonyok között, amikor a tőkeexport teljesen megszűnt már, újabb külföldi hiteltől nem is álmodhat. Mindezekhez a szomorú tényekhez jön még az is, hogy Lengyelország iparának legnagyobb része külföldi kézben van, úgy, hogy az iparban dolgozó tőke kamatain kívül a nyereség, a haszon, sőt a költségek nagy része is külföldre vándorol.

A Deutsche Bergwerkszeitung kimutatása szerint a külföld érdeklősége Lengyelország iparában a következő. A villanyiparban 76 százalék, a petróleumiparban 71 százalék, a bányaiiparban 65 százalék, a villamos berendezések iparában 40 százalék, a fémiparban 25, a bankokban 24, a textilben 15 százalék.

Lengyelország gazdasági viszonyaira jellemző, hogy a zloty paritásának a fenntartására az exportot minden áron és minden körülmények között fejleszteni kénytelenek. Ma már ez az egész export csak úgy mehet végbe, hogy az állam, egyrészt tekintélyes exportprémiumokat fizet, a munkabéreket a minimumra szorították le, a szociális és egyéb terheket pedig teljesen megszüntették.

Az infláció kísérte

Lengyelországban az adóztatási kötelezettséget a lehetőség határáig feszítették, minden egyéb körülményen kívül már csak azért is, mert államfenntartási költségei szörnyen nagyok. Ez az adóztatási kötelezettség olyan nagyrárvu, hogy a belföldi piac felvevőképeségére is csökkentő hatással van.

Nagyon sok gazdasági szakértő van, a kinek az a legkomolyabb véleménye, hogy

a viszonyok mai állása mellett Lengyelország nem fogja tudni sokáig tartani a mai állapotot és vagy ki fogja mondani a külföldi adósságok fizetésére a moratóriumot, vagy inflációt vezet be.

A lengyel polgárság erősen állást foglal az első módzat ellen és pedig preszisz okokból, a másik megoldás azonban csak fél-megoldás, mert a külföldi adósságok kivétel nélkül külföldi valutára szólnak és ezen az infláció nem segít. Attól is félnek, hogy az infláció, ha megindul, mértéktelen lesz, továbbá félik, hogy a lengyel nép az infláció következményeitől annyira megijed, hogy az ijedelem katasztrófális dimenziókat öltsen, társadalmi felfordulásokhoz vezethet.

A lengyel agrárkrízis mértéke és mélysége azokkal az adatokkal jellemezhető, melyek a műtrágyafogvasztást és a

gazdasági gépek használatát mutatják. Műtrágyafogvasztás:

	1929:	1930:	1931:
Értéke millió zlotyban	90.4	58.4	26.5
Mennyiségi index	102.9	74.5	57.7

A mezőgazdasági géptermelet az 1932. év első negyedében az 1931. év első ne-

gyvedének csak 1,5 százaléka volt. A mezőgazdasági gépek behozatala pedig 1932-ben az 1928. évnek csak 3,5 százaléka volt. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy Lengyelországban a mezőgazdasági gépek ipara teljesen megszűnt s a paraszt általánosságban a faekéhez tér vissza.

Majdnem minden nagyváradai pénzintézet él a konverzióadta jogával

Nagyvárad, november 4.

Nagyvárad összes pénzintézetei — az Erdélyi Bank, a Magyar Általános Hitelbank és a bukaresti bankok fiókjainak kivételével — ma bejelentették ügyfeleiknek, hogy élnek a konverziós törvényadta jogukkal. Ismeretes, hogy a konverziós törvény szerint hat hónap áll a pénzintézetek rendelkezésére, amely alatt a Banca Nationala tartozik bevizsgálni, hogy milyen százalék erejéig érintette az illető bankokat a konverzió. Ugyancsak ez idő alatt vizsgálja be a Banca Nationala azt

is, hogy van-e harmincszázalékban agrárkihelyezésük a szőbanforgó pénzintézeteknek.

A BEVÁLT RÉGI JÓ BESZERZÉSI FORRÁS
KRAFFT & HERBERTH
BRASSÓ, BUZA-SOR 7.
DROGÉRIA-, ILLATSZER- ÉS FOTÓ-CHKEK.

40 emelkedtek Bukarestben az élelmiszerárak százalékkal

Bukarest, november 4.

Nemrégén rámutattunk arra, hogy az élelmiszerek ára az utolsó hetekben mintegy tíz-tizenöt százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés az elmúlt tíz nap alatt újból csak erősödött és vannak cikkek, amelyek az utolsó tíz nap alatt majdnem negyven százalékkal emelkedtek.

A bukaresti piacon nemrégén még 1,20 lejért kérték a tojásért. Ma a tojás ára 1,90 lej. Ez negyvenszázalékos emelkedés. A disznósír ára körülbelül egy héttel ez-

előtt 22 lej volt, ma az ára 32 lej. A vaj, amely nagybani eladásban még egy héttel ezelőtt 55 lej volt, ma száz lejre felemelkedett. Itt tehát az emelkedés az ötven százalékot is elérte. A husfélek nem emelkedtek ennyire, aminek javarészt a meleg időjárás az oka. A marhahús ára ma 20, a borjúhúsé pedig 30 lej.

Ugyanílyan ugrásszerű emelkedést mutatnak a főzelékfélék is. A sárgarépa kilója 2-3 lejről 5-6 lejre ugrott. A brai-lai túró például 30-32 lejről 44-48 lej-re emelkedett.

Menekülni akar a feleségétől

Hasbaszurta mostohafiát, aki most a halállal vívódik

Braila, november 4.

Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt tegnap a brailai Comorofca negyedben.

Évekkel ezelőtt történt, hogy Simion Malincicor 34 éves halász feleségül vett egy 46 éves asszonyt és magához vette annak 26 éves törvénytelen fiát is. Eleinte jól éltek, később azonban a civakodás napirenden volt a fiatal férj és nála 12 évvel idősebb feleség között.

Malincicov több ízben hangoztatta, hogy elköltözik hazulról, mert nem hajlandó felesége 26 éves fiát, aki nem dolgozik, s nem keres, eltartani.

Tegnap este a halász kissé italos állapot-

ban tért haza és követelte, hogy adják oda holmijait, mert el akar költözni.

Veszekedés kezdődött férj és feleség között, majd a fiu is beleszólt a vitába. A két férfi veszekedni kezdett, majd a fiu kést rántott és azzal Malincicovnak rohant. A halász lefegyverezte, elvette kést és mellébe, majd hasába szurt a fiunak.

Időközben a szomszédok értesítették a rendőrséget, amely a helyszínen két vérben fetrengő embert talált.

A fiut eszméletlen állapotban kórházba szállították, életben maradása azonban kétséges. Ugyancsak kórházba vitték Malincicovot is, aki szintén megsebesült.

Szinérváralja szenzációja

Agyonverte Fényes Bélát a volt sógora A csendőrség a gyilkost és ennek apját őrizetbe vette

Szatmár, november 4.

Megrendítő családi dráma játszódott le a közeli Szinérváralja községben, amelynek során Székely Béla, dr. Székely József nyugalmazott járásbíró fia megölte sógorát, Fényes Bélát.

Fényes Béla 40 éves, előkelő dzsentri családból származó földbirtokos, annakidején nőül vette dr. Székely József Gizella nevű

leányát. Hónapokkal ezelőtt elváltak és a vagyon az asszonynál maradt. Az egykori jómódú földbirtokos súlyos anyagi gondokkal küzdött és annyira leszegényedett, hogy utóbb már a szinérváraljai szőlőhegyen egy kis pityillóban húzta meg magát s már betevő falatja sem akadt. Tegnap reggel kilencóra tájt bement a faluba, mert nagy szorultságában arra szánta el magát, hogy apó-

sától kérjen segítséget. Elmondta neki, hogy napok óta nem evett, nincs hova fordulnia és már nem bírja tovább a koplalást. Valami kis segítségért könyörgött.

— Ki innen! — volt a válasz.

Erre az éhes és jobb napokat látott ember dühbe gurult és visszafelelt. Éles szóváltás kezdődött, amely dulakodásba ment át. Az após fején sérüléseket szenvedett. Ekkor jött be, a zaj hallatára, az öregur Béla nevű 38 éves fia, aki különben nem egészen beszámítható. Székely Béla, meglátva apja véres fejét, felkapott egy fahaságot és Fényes ellen fordult, akit fejbevert. Fényes megtántorodott és kimenekült a konyhába. A megdühödött fiu vérben forgó szemekkel rontott utána, utólérte és megegyeszer teljes erejéből fejbeapta, úgy, hogy a szerencsétlennek az agyveleje kiloccsant.

A borzalmas tett után Székely Béla önként jelentkezett a helybeli csendőrségben, ahol azonnal letartóztatták. De őrizetbe vették a véres dráma másik élelben maradt szereplőjét, dr. Székely Józsefet is, aki most sérült fejjel fekszik a csendőrségi ágyon. A vizsgálat megindult. A környéken, ahol a tragikus ügy szereplőit jól ismerik, nagy megdöbbenést váltott ki a dolog.

Olasz munició szállítmányt logott el a szerb csendőrség

A horvát felkelők részére küldték a lőszert

Belgrád, november 4.

Jugoszláv hivatalos jelentés szerint a szerb csendőrség Herceg-Novinál, Dalmáciában, hatalmas mennyiségű munició szállítmányt fogott el, amelyet az olasz országi Lagosta szigetről indítottak utnak Dalmáciába, minden valószínűség szerint a horvát felkelők részére.

— Ischiánál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólvag-, prostata- és vérbélbailoknál is kifejt. A Ferenc József keserűviz gyógvyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A temesvári revíziós bizottság nem hagyja jóvá a jogtalanul megválasztott lőmérnök állását

Nagyvárad, november 4.

Jelentettük annakidején, hogy az intermarbízottság, távozása előtt két nappal megválasztotta a város főmérnökévé Faur Emilt, aki elektromérnök letéren nem is jogosított ezen hivatal betöltésén. A temesvári tartományi igazgatóság most értesítette a várost, hogy nem járul hozzá Faur megválasztásához, mert az ellentétben van a szeptember 2-iki miniszteri rendelettel, amely szerint egyes községek-nél új állásokat betölteni nem szabad. Az ügyben még további felebbvezések és fordulatok várhatók.

Nov. 21-én tárgyalják Geniben a japán-kínai konfliktus ügyét

Genf, november 4

A népszövetségi tanács november 21-én ül össze, hogy a japán-kínai konfliktus ügyével foglalkozzék.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy milyen kellemes és előnyös megszállni

Budapesten

a Bristol Szállóban

Előzékeny kiszolgálás.

Kellemesen fűtött szoba.

Kitűnő ellátás.

Naponként és személyenként 12.— P.-ért.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Fejfájásnál, szorggalásnál, hűlésnél NEURALGINE JURIST

Armaximálás az ó-korban

Diocletian császár árjegyzéke

Akkor is éppen olyan kevés pénz volt, mint ma

A szmirnai angol konzul 1709-ben egyik élvezetes kirándulása alkalmával Kisázsiaiban, az ókori Stratonikeai romjai között feliratos követ talált, amelyeken összeillesztése és megfejtése után kiderült, hogy a felirat Diocletianus császár K. u. 301-ben kiadott rendeletének egyes töredékeit tartalmazza. Diocletian emléket tehát nemcsak a spiliti Diocletian palota őrzi, hanem talán az első armaximálási rendelet is. A töredékekben rengeteg árucikk volt felsorolva s mindegyik mellett ott volt az illető cikknek hivatalosan megállapított ára. 1807-ben újabb töredékek kerültek napfényre Egyiptomban, a későbbi évtizedek folyamán pedig egyre újabb és újabb töredékek kerültek elő, úgy hogy ma már 31 töredéket ismerünk a nevezetes rendeletnek. A töredékeket a nagynevű Mommsen állította össze és fejtette meg tudományos alaposággal s neki köszönhetjük, hogy ma világosan áll előttünk a rendeletben szereplő körülbelül 800 árucikk s a rendelet alapjául szolgáló pontos mérték és pénzegység.

A római dénár a császárság elején még körülbelül annyiért ért, mint az aranylel a háború előtt. Nérótól kezdve egyre több rézet keverték az ezüstbe, úgyhogy fokozatos értékvesztések után a 4. század elején már nem ért többet két aranylelnél. Volt ugyan arany- és ezüstpénz is forgalomban, de ezeket csak sulv szerint értékelték, nem névérték szerint. Így egyre nőtt a drágaság s egyre többet vesztett a pénz értékmérő és forgalmi jelentőségéből s szerepéből. Lassankint elorvadt a pénzgazdálkodás és az ókori primitív terménvgazdálkodás lépett a helyébe. A nagyfokú devalváció miatt az állami tisztviselők és a katonák illetményeit sem pénzben fizették, hanem természetben. Eppen a birodalom támaszainak, a katonáknak nyugtalanodása indította a császárt arra, hogy kiadja ezt a rendeletét és lecsillapítsa katonáit, akik zúgolódtak a miatt, hogy addig pénzben kapták zsoldjukon már semmit sem tudnak vásárolni. Ilyen értelemben Diocletianus rendelete nem armaximálás, hanem inkább a pénz értékének megszabása árban, a katonaság tájékoztatására.

Érdekes, hogy a munka is árként szerepel a jegyzékben, még pedig időbér és darabbér, élelmezéssel és élelmezés nélkül: szerepel benne 84 féle gyapjuszövet, kétszáz féle len-árú, körülbelül husz féle bitorárú, himzések, szóval a mindennapi élet szükségletein felül a luxuscikkek is. Nem volna érdektelen egyetérten magyarrá fordítani ezt az egész árjegyzéket, hogy a mai köztársaság is megismerje, mert nemcsak pénzügyi és nemzeti gazdasági szempontból érdekes, hanem műveléstörténelmi szempontból is, mert világosan látható belőle, mennyire hasonlított az akkori ember élete a maihoz. A jegyzék ürmértéke a társori véka (1751 liter) vagy az itáliai sexarius (0,574 liter), súlymértéke pedig a font (pontosan 327,45 gramm).

Sajnos, a buza szerepel ugyan a jegyzékben, de egyik töredéken sem maradt meg az ára. Eppen ez teszi igen nehézé a többi árak viszonyítását, mert az ilyen fontos dolgok összehasonlításánál mindig a legbiztosabb mérték a buza, az egy ember egy napi kenyerellátásához szükséges iszt ára. Ennek hiányában a pénz akkori és mostani vásárlóerejét hasonlítjuk össze.

sze, hogy határozott fogalmat alkothassunk az akkori „drágaságról”. A jegyzék egyes tételei igen érdekesek.

1751 liter árpa, hántott köles, borsó, bab	50 lej.
2 liter mák, retetmag, lóheremag, mustár	90 lej
0,547 liter finom bor (sabinumi, sorrentoi, falernumi)	150.—
0,547 liter óbor, elsőrendű	120.—
0,547 liter óbor, másodrendű	105.—
0,547 liter parasztpor	0,40.—
0,547 liter sör	0,20.—
1751 liter só	50.—
0,547 liter olaj elsőrendű	2.—
0,547 liter olaj másodrendű	1,90.—
0,547 liter méz elsőrendű	2.—
0,547 liter méz másodrendű	1,20.—
1 font sertéshus	0,72.—
1 font marhahus	0,40.—

1 font füstöltkolbász	0,90.—
1 font legfinomabb sonka	1,20.—
1 drb hizott liba	3.—
1 pár csirke	2.—
1 pár kacsa	1.—
1 font vaj	0,24.—
1 font sajt	0,24.—
8,75 liter hagyma	0,20.—
2 liter sárgadinnye (nagy)	0,20.—
4 liter görögdinnye	0,20.—
4 darab tojás	0,20.—
10 darab alma (elsőrendű)	0,20.—
100 drb. rózsalma	0,40.—
50 drb. magbavál ószilva	0,20.—
8 drb damaszkuszi szilva	0,20.—
10 drb birsalma	0,20.—
8 drb datolya	0,20.—
4 font szőlő	0,20.—
1 drb citrom (nagy)	1,50.—

A mai háziasszony, akinek mindennapi

Enni, még az éhségstrájkosnak is kell

Megtört az éhségmars résztvevőinek ellenállása

A bíróság már hozzá is kezdett a büntetések kimondásához

London, november 4.
Hivatalos jelentés szerint több napi izgalom és valóságos ostromállapot után az angol rendőrségnek sikerült likvidálni a London elleni éhségmarsot és tüntetéseket. A vidékről felvonult munkanélküliek kezdenek szétszórtni hazaszivárogni. A rendőrbírók már hozzá is láttak a rengeteg letartóztatott feletti ítélkezéshöz. Tegnap csak egy szekciónál 27 vádlottat vezettek elő, akiket kisebb-nagyobb büntetéssel sújtottak. A legnagyobb büntetés hat hónapi kényszermunka volt. Ezt azok kapták, akik megütötték a rendőröket.

Kirabolták Radnót község pénztárát

Két szolgálégény a tettes

Dicsőszentmárton, november 4.
Vakmerő rablás történt tegnap éjszaka Radnót községben. A tettesek az ablakon át behatoltak a községkasszára, kiemelték a falu kasszáját s — mint a nyomokból megállapították — kétkerekű lovaszekéren kivitték a község határába. Ott fejszével feltörték és elrabolták a benne levő 4500 lejt.

A nyomozás során először Pop Sengheli Brazil gazdára gyanakodtak, mert a faluban csak neki van kétkerekű szekere. Miután azonban a gazda alibit igazolt, elővették szolgáját, Lupu Ioant, aki csakhamar be is vallotta, hogy Csoma Pendic nevű barátjával ő követte el a betörést. Átkísérték őket az erzsébetvárosi ügyészre.

Mária szerb királyné szűk kísérettel átutazott a magyar fővároson

A Mai Nap — eddig még meg nem erősített — értesülése szerint a királyné a zűrzavaros belpolitikai helyzet miatt hagyta ott Belgrádot

Budapest, november 4

A Mai Nap című budapesti napilap legfrissebb száma szenzációs cikkben számol be arról, hogy Mária szerb királyné a kora reggeli órákban átutazott a magyar fővároson.

A Mai Nap jelentése szerint a szerb királyné, valószínűleg a zűrzavaros belpolitikai helyzetre való tekintettel szinte menekülésszerűen hagyta el Belgrádot és a jügoszláv királyság területét. Mária szerb királyné teljesen inkognitóban hagyta el az országot, abban a külön kocsiban, amelyet az Orient-expresszhez csatoltak. Ennek az udvari kocsinak külön nevezetessége az, hogy valamikor IV. Károly magyar király tulajdonát képezte. A szerb királyné egvébként Karls-

badba utazik. A pesti lap tudósítása megiegyzi, hogy Mária királynénak igen alapos okai lehettek a hirtelen elutazásra, és utjának eltitkolására, mert csak a határőrséget értesítették átutazásáról s más hatóságokat nem. Az Orient-expressz és vele a szerb királyné hermetikusan lezárt szalonkocsija reggel 6 órakor futott be a budapesti pályaudvarra. Mária királynét egvébként egyik szárnysegéde, egyik uddvarhölgye és egy lakái kíséri a nemzetközi cseh fürdőhelyre, ahol a szezon már régen véget ért. A Mai Nap tudósítása arról is tud, hogy a szerb királyné pár 3 gyermekét 1—2 nap múlva küldik Karlsbadba Mária királynéhez.

A Mai Nap hírért más helyről még nem erősítették meg s éppen ezért fenntartással közöljük.

gondia a keserves „beosztás” bizonyára nagyot fog sóhajtani, milyen olcsó volt akkor a hus, a szárnyas, a gyümölcs és bizonyára érthetően fogja találni, hogyan lehetett olyan drága a citrom! Mindennek persze megvan a magyarázata a termelésben, a kínálatban, amiről azonban most nincs helyünk beszélni.

Érdekesebb az a kérdés, vajon hát aztán volt-e árú is vagy csak limitált árak voltak? Hiszen a magunk bőrén tapasztaltuk, hogy mikor valaminek az árát megszabták, az árú eltűnik. Hát abban a holdog inflációs világban bizony árú is volt, mert a rendelet bevezetésében a császár halálhiútelést szab mindenkire, termelőre, és kereskedőre egyformán, aki áruzsorát üz, vagy az árú elrejté. De még azért is volt mindig árú, mert hiszen a birodalom ezer meg ezer állami raktára mindig zsúfolva volt. Igaz ugyan, hogy ebből csak annyi bizonyos, hogy a katonák megkapták a maguk járandóságait. Hogy a polgári lakosság hozzájutott-e az árucikkekhez, az akkor is attól függött, amitől ma: t. i. hogy volt-e pénz? Megnyugtathatom olvasóinkat: az emberiség óriási többségének akkor is éppen olyan kevés pénze volt, mint ma. A világ bizony ezerhatszáz év alatt ebben sem változott.

Készül a redukált magyarországi költségvetés

Budapest, november 4.

A kormány ma minisztertanácsot tartott, amelyen felfüggesztette a rozs kiviteli tilalmát.

Ezután a jövőévi költségvetést tárgyalták, különös tekintettel a redukciónkra.

Sikkasztási vád a bélyeghamisítók ellen

Budapest, november 4.

Még mindenkinek élénk emlékezetében él az a román okmánybélverhamisítási kísérlet, amelyet Budapesten leplezték le. Kaufmann lenő kereskedő, Schlesinger lenő nyomdász és Révész Dezső cinkográfus szövetkeztek arra, hogy Budapesten hamis román bélyegeket készítsenek, majd azokat Romániába csempésszik és ott értékesítik.

Amint később kiderült, az egész hamisítási ügyet egy Hollender Károly nevű hirdető nagyváradí agentprovokátor kezdeményezte, aki aztán le is leplezte őket, természetesen illő jutalom fejében.

Hollender tizennégyezer pengőt bocsátott a budapesti hamisítók rendelkezésére, majd amikor a tervbevolt hamisítást, ugyancsak Hollender közbelépésére, a hatóságok megakadályozták, ezt az összeget visszakérte. Ekkor azonban már a budapesti triumvirátus 5000 pengőt elköltött az „előkészületekre.” Hollender a hiányzó összegért feljelentést tett a három budapesti hamisító ellen és ezt a pert tárgyalta most Szaboleska Mihály budapesti járásbíró.

A tárgyalás során a sikkasztási vád, a melyt Hollender emelt, nem bizonyosodott be és ezért a vádlottakat felmentették.

Leesett a brassói hegyekben a hó

Brassó, november 4

A néhány nappal ezelőtti erdélyszerte uralkodó langyos és tavaszi idő elmúltával a Kárpátok fölött már beállt a tél. A Bucsecs és a Schuller csucsain már lehullott a hó és Busteni környékén is havazott.

Belgrádból érkező jelentések szerint Szerbiában feltűnően hideg időjárás uralkodik és a hegyvidékeken már havazni kezdett.

Máris aranyéremmel kitüntelve!

Egueduli biochemikus fogápoló szerek.

Perlotti

RODA: Cluj, Strada Universității No. 1

NOVEMBER 6.

Hasznos tudni, hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ — Szorulásban szenvedőknél emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer természetes Igmándi keserűvize válik be legjobban.

Arany is csak akkor értek, ha van hozzá jó egészség.
Az Igmándi víz használata utasításai mindenütt kapható!

Ne kísérletezzon egészségével. Kérjen Ön is klmondottan eredeti „**OLLA**” GUM-ot.

„**OLLA**” óvszert, mely megóvja egészségét

MÉRGES KIGYÓKKAL EGY SZOBÁBAN

Egy berlini zoológus lakásán kétszáz különböző fajtájú mérges kigyót őriz, hogy a kigyómarás elleni szert feltalálja

Berlin, november 4.

A berlini rendőrség nyilvántartása szerint, W. H. A. Schöttler zoológus bejelentette, hogy lakásán mérges kigyógyűjteményt őriz. Tudni kell, hogy legutóbb, amikor egy artista a szálloda szobájában őrzött tigrisét jelentette be és ez a tigris a szálloda egyik alkalmazottját megtámadta, a német rendőrség külön osztályt létesített, amely nyilvántartja a veszedelmes állatok gyűjtőit. Azóta Németországban nem szabad tigrisekkel, leopárdokkal, vagy oroszlánokkal sétálni az utcán és a lakásban is csak rendőri engedéllyel tarthat valaki vad- vagy olyan állatokat, amelyek veszedelmesek az emberre. Ennek a rendeletnek az alapján jelentette be Schöttler zoológus, hogy az ő lakásán mérgeskigyó gyűjtemény van.

A rendőrség által megadott felvilágosítás alapján, felkerestem Schöttler mestert és megmondtam, hogy a mérges kigyóival akarok megismerkedni. A tudós zoológus szívesen fogadott és nyomban felvilágosított, hogy ő nem az excentricitások kedvéért gyűjti a mérgeskigyókat, hanem tudományos célból, mert olyan gyógyszereket akar felfedezni, amely a kigyóméreggel szemben, immunissá teszi az emberi szervezetet. Elmondta, hogy Ázsiában de különösen Braziliában, évenként még ma is ezrek és ezrek halnak meg kigyómarás következtében és Európában is, minden évben követelnek áldozatokat a mérges kigyók.

Ennek előrebocsátásával bekerültem a szentélybe, a mérges kigyó-gyűjteménybe.

Mindig azt tartottam igazán bátor embernek, aki hajlandó egy mérges kigyóval összecuszkálni magát és így érthető, hogy elcsúszta kissé remegtem, amikor Schöttler kijelentette, hogy bemegyünk abba a szobába, amelyben a mérges kigyókat őriz. Csakhamar kiderült azonban, hogy nem valami különös bátorság kell ahhoz, hogy a mérgeskigyók között csevegjünk egy félórát, mert a kigyók üvegszekrényekben vannak és nem sértik meg a szobában. Százhatvan üvegpala foglalja el a szobát, egyikben-másikban két-három mérgeskigyó is van. A szoba falai mellett egymáson vannak ezek az üvegszekrények, magában a szobában nincs lámpa, de minden üvegszekrénybe be van vezetve a villanyvilágítás, úgy, hogy a mérkeskigyók külön-külön megtekinthetők. Minden üvegszekrényben más és más vegetáció van, olyan, amely a kigyó életmódjának megfelelő.

A kigyógyűjtő mindenekelőtt felvilágosított arról, hogy a kigyó sohasem táncol s azok az utleírások, amelyek szerint az indiai fakirok kobrakigyót vagy csörgőkigyót táncoltatnak, azt bizonyítják, hogy az utazók jóhiszeműleg bedőlnek a fakiroknak. A kigyóknak nincs füle, nem hall és egyáltalán nincs zenei érzéke. Ha táncol a fakir kobra-kigyója, azért táncol, mert a gazdája becsapja. Vagy a kezét nyújtja felé, vagy valami tárgyat közelít hozzá, ezt a kigyó elakarja kapni, a fakir tígyesen visszarántja és így tesz a kigyó táncoló mozdulatokat. Miután ebből — bevalóan, hiányos — ismereteimet így kiegészítettem, megtekinttem a különböző mérges kigyókat.

A szoba közepén, egy külön szekrényben ül őfelsége, a mérges kigyók világrekordere. Ausztráliából származik és azzal tartja a világrekordot, hogy olyan méregmennyiséggel rendelkezik, hogy egyetlen harapása elég volna arra, hogy négyszáz juhot halálosan megmérgezzon.

A mérges kigyókról, német alapossággal kartoték készült. Schöttler őriz valamennyi ismertebb kigyófogónak a címét. Jávában, Tasmaniában, Abesszíniában, nincs olyan valamirevaló kigyószállító, akinek a neve és a lakcime is ne volna regisztrálva. Ezek küldik Berlinbe a mérges kigyókat. A kigyók konzervdobozokban és üvegszekrényben, amelyben egy preparált faág van, kerülnek át az európai kontinensre. Schöttler mindegyikről elkészíti a nacionálját és attól a pillanattól kezdve, ahogy a kigyó bekerül a gyűjteménybe, egész haláláig minden nevezetesebb életmegnyilvánulását pontosan elkönyveli.

A 174-es számú kigyó egy literes konzervdobozban tette meg az utat az Óceánon. A tengeri utat nem nagyon jól bírta, mert amikor megérkezett mindössze hatvanhárom gramot nyomott. Berlinbe érkezése után, csakugy, mint a tengeri utasok legnagyobb része, meleg fürdőt kapott, majd megebédel. A tengeri ut következtében kiapadt a mérgezacskója. Hat nap után azonban összeszedte magát és a bal fogsorából már tizenegy milligram mérget bocsátott ki. Három nappal később már nagyobb egereket evett.

A kigyófarm külön arhivumban őriz a kigyóbőröket. Az elhunyt kigyó bőrért külön felragasztják. Ha egy kigyó elköltözik az árnyékvilágból, konzerválják és a bőre bekerül

ebbe az arhivumba.

Schöttler minden kigyóját személyesen ismeri és ezek is ismerik őt. Ugy ápolja ezeket a veszedelmes állatokat, mint ahogy gondos anyák a kisgyerekeiket ápolják. Nem fél tőlük és a karjára is felesavarja őket. A kedvenc kigyója ott ül a regeliző asztalon, amikor reggelizik. Valóságos háziállatok a farmban a kigyók.

Amíg a nyugdíjas eljut nyugdíjára

Temesváron becsapják a szegény, öreg nyugdíjasokat

Apró pénzzel fizetnek és sok csomagolásból 20-30 lej hiányzik

Temesvár, november 4.

A nyugdíjasok Temesváron, mint mindenütt, a legnagyobb bizonytalanságnak és szenvedéseknek vannak kitéve. A Vajda-kormány s legújabbban a Maniu-féle nagy kabinet megígérte a nyugdíjak pontos kiutalását. Ezek az ígéretek természetesen nehezen kerülnek bevéltásra. De ha már egy nyugdíjas eljut odáig, hogy megkapja nagynehezen a pénzét, az is sokféle nehézség és igazságtalanság kíséretében történik.

A temesvári nyugdíjasok ujabban állandó hiányokról panaszkodnak. A pénz-

A kigyófarm havonként hat-hétszáz darab egeret, két tucat tengeri malacot és háromszáz darab békát használ a kigyók táplálására. A farm gazdája, nagy gyönyörűséggel mutatja hat abesszíni viperáját. A hat közül öt him. A nőstény nem szereti, hogyha piszkálják, egész nap az árnyékban fekszik. Az öt him valósággal becézi az egyetlen nőstényt. Feltételeknek is egymásra. Ha jóbarátságban vannak, akkor mind az ötven egybe-csavarodnak, úgy, hogy olyanok, mint hogyha valósággal egy állat volna öt fejjel.

Schöttler még arra kért, hogy ki ne írjam az újságba, hogy a kigyók üvegszekrénybe vannak bezárva. A házban, ahol lakik, úgy tudják, hogy szabadon sétálnak a lakásban.

...Nem is volt még nála betörés soha.

L. E.

ügyigazgatóság csupa egylejesekben adja ki a nyugdíjakat, a pénzt megolvasni a pénztárnál a nagy tolongásban lehetetlen s így csak otthon veszik észre, hogy a rollnik gyakran hiányosak. Már eddig a leszállított nyugdíj mellett 20-30 lej hiányt is megéreznek. Azonfelül hiába a nagy garral hirdetett rend és betűrend szerinti fizetés, a protekciósok csak előbb jutnak a pénzükhöz. Feltűnik, mikor fizetni kezdenek, már egész sereg „soronkivüli” nyugta fekszik a pénztárnok előtt s mire félegy tájt elfogy a pénz, a protekciósokon kívül alig jutnak hozzá néhányan a járandóságukhoz.

Mindenáron meg akarta ölni magát egy cseléd lány

Budapest, november 4.

Grossig Róza 22 éves cseléd lány minden áron öngyilkos akart lenni. Előbb nagymennyiségű aszpirint vett be, s amikor látta, hogy a „méreg” nem hat, leszaladt a Rákóczi-térre és felvágta az ereit. Nem volt szerencséje, mert a rendőr

észrevette és ki akarta hívni a mentőket. Grossig Róza erre a villamos elé akart ugrani, de a vezető az utolsó pillanatban lefékezett s a kocsit csak sűrűlt az öngyilkosjelöltet. Grossig Rózát, aki mindenképpen el akarta dobni magától az életet, végül is beszállították a Rókus-kórházba.

ÁRTATLAN VAGYOK!...

REGÉNY

Írta: FARKAS ALADÁR

26

(Minden jog fenntartva)

— Megengedi, hogy még egyszer megfogalmazzam az ajánlatát: tehát, ha én előadom Kroner Elza holttestét, akkor egyenlőre enged nekem.

— Igen.

— És semmi bántódásom nem lesz és a nevem sem kerül sehol sem említésre. Megígéri?

— Igen.

— És Telgét állítja be gyilkosnak, illetve a gyilkos szó itt nem felel meg, Telge és Kroner Elza közösen akarták megölni magukat. Így lesz?

— Igen.

— És most akarja hallani a válaszomat erre az ajánlatra?

— Nos?

— Ha maga ezt az ajánlatot tenné nekem, én kiröghögném magát, kedves Petics ur. Kiröghögném magát, mert én ártatlan vagyok és csupán azért foltoztam le ezt a beszélgetést, hogy lássam, mennyire vagyok magával, kedves Petics ur. Kiröghögném a maga szédületes naivságát és azt az amatőrtempót, ahogy maga ebben a bűnügyben nyomoz. Engem akar maga az úgynevezett lelkikorturának alávetni? Az áldozatot egy pillanatra sem pihenni hagyni, folyton hajszolni, folyton kergetni, hogy végül a szerencsétlen, fejjel neki-menjen a falnak. A pók és a hálába került légy esete? Tudja, milyen régi és elavult ez a trükk? Öreg csendőrmesterek használják még, de ezek is csak faluképpen...

Nem is nyújtottam neki kezét. Egyszerűen tovább mentem. Petics ott maradt a hirdetőoszlop mellett és csak a hátamon éreztem a szúrós nézését. Pár lépésről visszafordultam. Ugy éreztem, hogy a mostani győzelmemet fenéig ki kell aknaznom.

— Az egyszerűség kedvéért, kedves Petics, előre megmondom a mai programom-

mat, hogy ne kerüljön nagy fáradságba utánam loholni. Most kimegyek a Ziegler-parkba és ugyanarra a padra fogok ülni, ahol a szerencsétlen Telge ült. Isten megáldja Petics ur...

HATODIK FEJEZET

Fütyürészve mentem végig a Friedrich-strassen, már napok óta nem volt ilyen jó kedvem. Ha az öreg Kroner az üzlete előtt áll, biztosan nem megyek át a tulsó oldalra. Néhány ember utánam nézett. Egy ember megcsóválta a fejét, beolvastam az arcáról, rajtam bosszankodik, hogyan lehet ma, a világkrisis tetőfokán ilyen nyílt derüvel belekacagni a világba.

Már az ut tulsó feléről észrevettem az öreg Kroner hatalmas Mercedes kocsiját. Oda álltam az ut szélére és már messziről intettem a sofförnek, hogy álljon meg.

Kroner a kocsit ablakán keresztül kinyújtotta a kezét.

— Mi újság? Tud valami újabb hírt? Sajnos semmit... ma a vezérigazgatómmal beszéltem telefonon... már ő is hallott a sajnálatos esetről.

— És?

Megakadtam, soha nem gondoltam, hogy milyen nehéz egy gyászoló apának részvétnyilvánítást átadni, amikor az tulajdonképpen még mindig hisz abban, hogy a lánya talán hazaérkezik.

...és azt üzenni, hogy ne csüggedjen és teljes lélekkel maga mellett van ezekben a nehéz órákban.

Kroner megint kinyújtotta a kezét.

— Köszönöm... mondja meg Friedrich barátomnak, hogy nagyon köszönöm... milyen borzasztó eset... és az üzlet is annyira elővesz mostanában... és elég szemrehányást is tesznek magamnak, hogy nem foglalkozom eléggé szegény Elza ügyével. Hát mondja, nem valalmas, hogy egy lány, egy olyan okos és szép lány, csak úgy egyszerűen eltűnjön... hát létezik az,

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsákák s.b. ellen. Csakis eredeti csomagolásban árulják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. SzF 17171

hogy ne lehessen megtudni, hogy mi történt vele?

— Mondja, Kroner ur... maga még nem gondolt arra, hogy talán Peticsben van a hiba? Egy jó detektivnek talán már mégis valami biztos hírt kellett volna szerezni arról a szegény leányról. Nem akarom befolyásolni, de talán ideje volna utána nézni, hogy nem kellene-e másvalakit megbízni az ügygel...

— Igaza van... — mondta elgondolkodva Kroner — csak ne volnék annyira elfoglalt az üzlettel... habár mindenki dicseri ezt az embert. Azt mondják, hogy még nem volt bűnügy, amelyet megoldatlanul hagyott volna.

— És a Telge esetéhez mit szól?

Csak a kezével intett, szinte eltakarta a szemét, mint aki nem akar tudni a dologról és már torkig van ezzel a sötét rejtéllyel.

Szó nélkül megemeltém a kalapomat és az autó tovább futott. Lassan elindultam, de a találkozás után elmúlt minden jókedvem. Ahány hirdetési oszlop mellett elmentem, mindannyiszor önkénytelenül összerementem. Mit lehet tudni, melyik oszlop mögül pattan elő Petics? Voila... itt vagyok. Igen, be kellett vallanom, hogy Petics már régen az idegeimre ment. De mit csináljak, utazzam el?

Megint az utcákon csavarogtam. Az utca, de főképpen a berlini utca ezer szórakozást nyújt. Én, a magam részéről órákig el tudok csavarogni, anélkül, hogy megúnnam ezt a szórakozást. Az Anhalter pályaudvar közelében, már nem is emlékszem a mozi nevére, egy detektiv-drámát adtak. Rémes volt, a megszokott filmbanditák. Hárompercenként sortízzel keveredtek egymásnak. Persze a végén a rendőrök győztek. Megátkoztam a mozit és megátkoztam magamat, de mégsem tudtam felkelni a helyemről, amíg nem tudtam meg, hogy mi lesz a banditafőnök sorsa.

Kilenc óra lehetett, amikor hazafelé indultam. Megint gyalog mentem. Ilyenkor az utca még érdekesebb, mint napnali fényben. A kapu előtt a gazdaszszonnyal találkoztam.

— Na, mi újság van Wernerné? — kérdeztem vidáman —, hát ma nem lesz vacsora?

— Itt volt a rendőrség... — mondta és csak most láttam, hogy az asszony egész testében reszket.

Elsápadtam.

— A rendőrség? Na és mit akartak? — igyekeztem megőrizni nyugalmamat, de éreztem, hogy hangom egészen rekedt volt.

— Házkutatást tartottak.

— Az Isten áldja meg, beszéljen... mondja el, hogy mi történt... mit akartak?

Az asszony szemében még mindig látszott a döbbenetes ijedség.

— Mindent felhántak, mindent átnéztek, a szekrényeket, koffereket, mindent, mindent.

— És elvittek valamit?

— Igen... leveleket, irásokat vittek magukkal... én kérdeztem, hogy mivel vádolják a nagyságos urat, de azt mondták, hogy semmi közöm hozzá.

— Azt nem kérdezték, hogy mikor jövök haza?

— De igen... mindent megkérdeztek, hogy mikor szokott hazajönni és...

Körülnéztem, az utca tulsó oldalán egy szürkeruhás ur sétált. hm, ez késégtelenül már nekem szót. Ebben a pillanatban úgy éreztem, hogy szaladnom kellene, a sarkig elfuthatnék, ott beugrom a kapu-aljba és megvárom, míg tisztá az utca és aztán...

Lassan rágyújtottam egy cigarettára. Nevetni kezdtem és megveregettem a megijedt Wernerné vállát.

— Nincs semmi baj, kedves Wernerné... menjen szépen haza... és most megyek a rendőrségre és megkérdézem, hogy mit kerestek nálam... kétségtelenül valamilyen tévedésről lehet szó...

Az asszony nagy, könnyörgő szemekkel bámult rám.

— Nagyságos ur, ne tessék bemenni a rendőrségre... hátha ott tartják...

Megint nevetni kezdtem.

— Hát maga azt hiszi, hogy az csak úgy megy... na csak menjem belé és ott legyen már egy megijedve.

(Folytatása következik.)

NOVEMBER 6.

Valaki, aki Rembrandtot látta

EGY ORVOS NAPLÓJA

Mennél nyomorúságosabb helyzetben volt a mester, annál hatalmasabb művészi alkotások kerültek ki ecsetje alól

Egy napló bukkant fel, egy orvos naplója, aki ismerte, szerette Rembrandtot, bejáratos volt házába, kezelte mindkét feleségét, gyerekeit és belelátott a lelkébe. Az ükunokája rátaálta a naplóról és kiadta.

1641-ben ismerkedett meg a művésszel, ki már akkor hét esztendeje nős, gyermeke van, de felesége tüdővészben szenved. Este jön érte a dada, mert az asszony rosszul lett. Ennek a dadának gonosz a tekintete, — állapítja meg magában az orvos — s első pillanatra gyűlöli, megérezve, mennyi baja lesz vele a gazdájának. Meg van lepve, mikor Rembrandt házában körülnéz, a sok kép és ráírás és a munkahely átbátója és mellette a sok drágakő, ékszer, egymás hegyén-hátán, — látszik, hogy az asszony betegeskedik, a dada gonosz indulatu nő, a művész pedig csak az álmának él. Az orvos rendet akar teremteni, de a dada ellenkezik és a művész fél a pörpatvartól, mely zavarja munkájában. A munka a mindene.

Az orvos együtt van vele, mikor az úgynevezett „Éjjeli őráratot” festette, melynek nagyszerűségétől óriási sikert várt és amelytől egy életre való sebet kapott. Kinevették érte, mert a Corq Banning kapitány emberei meg voltak sértve, hiszen a tömegfelvonulásban egyik a másikat eltakarta, — hát csak nem fizeték 160 forintot, mert a fejem bubja kilátszik? — panaszkodtak. Az 5000 forint megígért összegből nagynehezen csak 1600 forintot tudott behajtani. Aztán a lelkisimulás. Több hivatalos megbízásához nem is jut többé. A kollégái kárörvendését az orvos részletesen leírja. De mit törődik ezzel a művész? Nem „aprehendál”, hanem új álomképekbe merül, s akkor a világ nem létezik a számára. Azt nem látja, hogy otthon a dada zsarnokoskodik az asszonyon, a gyereken, sőt magán a művészen. Mit bánja? Csak dolgozhasson. Az orvos egyre kéri, hogy keresse el a gonosz nőt, Rembrandt egyre halasztgatta, — hiszen akkor új perszónát kellene a házhoz venni, ami zavarná a munkában, felesége ágyának dől, neki kellene az új szolgálatnak mindent megmutatni, de mi lenne a munkájával? Az öreg hetvenöt éves Swartenhoutné, kit éppen festett, nem várakozhatja meg. A dada marad. Sada meg hal. Rembrandt beleéli magát a munkába. A dada az ur a háznál. Mihamar nagy anyagi zűrzavar áll be. Rembrandt nemsokára c-ődbe kerül, házát eladják, képeit elzalogosítja — mindegy. Rembrandt álmának él. Az orvos ekkor titkos megbízással hét esztendőre Amerikába megy, még az utolsó estén is kéri a mestert, igyekezzék minél előbb a dadától megszabadulni, mert rossz vége lesz a dolgnak. A sok sürgetést Rembrandt zokon vette és hidegen válnak el.

Sajnos, a doktornak igaza volt, a dada mind követelőbb lett s Rembrandt végül is el akarja kergetni, amire az rohamot kap, hazugságokat kezd terjeszteni, amiből per lesz, az asszony szenvedélyesen védekezik, végül is mindenki látja, hogy egy őrrült asszony és beviszik az őrrült házába. Rembrandt havidíjat utal ki neki, még aztán is, mikor már vagyoniilag összeroppan, az őrrült nőnek fizeti a megígért havidíjat.

Rembrandt anyagi viszonyainak romlásával párhuzamos művészetének egyre hatalmasabb és titokzatosabb emelkedése. Lelkébe mélyed és onnét szincosodák bukkannak fel. Emberibb lesz és menekül egy ideálisabb világba, az újtestamentom szimbolikájába. Az új világban tartózkodása alatt levelet kap egy barátjától a doktor, melyben elbeszéli Rembrandt egy élményét. Egy olasz német megnézi műveit és nagyon tetszenek neki csak azt kéri, hogy tegyen szentjeire nimbust, bármilyen halaványan, csak éreztetve, a festői előadást ez nem befolyásolhatja, nemde?

— Sajnos, nem tehetem, — felelte Rembrandt, — festésmódomon épügy nem változtathatok, mint fejformámon.

Mikor visszatért, az orvos Rembrandt házában már ott találja Hendrickjét, az új gazdasszonyt, ki Sadiát pótolja, szive nemességével. Ki úgy tűrt a megaláztatást, a szenvedést, a közmegegyeztetést mesteréért, mint egy szent. Távolléte alatt dr. Ephraim Bruno orvos volt Rembrandt háziorsosa, aki fiát, a beteges Titust felügyelte, együtt szeretnék Rembrandt anyagi viszonyait szanálni, de azok olyan bonyolalmasak, hogy nincs számára ir. Sokat beszélgetnek művészetről, egyszer azt mondja a mester:

— Létező dolgokat mindenki tud festeni. De dolgokat festeni, melyek csak feltételekben léteznek, ez, kedves doktor, teszi az életet érdekessé...

Rembrandt sorsa egyre rosszabbra fordul. A doktor is. Kutatja, hogy lehetne érzéketlenítő szert feltalálni, ami a beteg kinjait az operáció alatt érzésteleníti. Amerikából

olyan szert hoz haza, amivel ezt eléri. De kartársai ez ellen fellázadnak. A papok is ki-prédikálják. Kórházat épített, de a prédikációk felizgatják ellene a népet és egy napon felgyújtják a kórházat. Koldusszegény lesz. Hendrickje gyereket szül, amiért a papok kitiltják a templomból, a doktor pedig elveszti betegeit. Rembrandt az új város háza számára megrendelést kap, de a festményt nem veszik át. Csődbe kergetik. Rembrandt megviselik a sorscsapások. Hendrickje kezébe veszi sorsának intézését. Titusszal, a mester fiával, közös műkereskedést alapítanak és a mester nekik dolgozik. A doktor szerez neki egy nagy megrendelést. Ekkor festi a posztókereskedők céhének vezetőit, általános meglepődésre. De Hendrickje meghal.

Fia megnősül. Egeydül marad. Elhagyatva él. Ekkor festi a nevető önarcképet. Kirőhögi a sors csapásait. Leánya, Cornelia van csak mellette, mikor meghal. A doktor a halálos ágyán felolvassa neki a bibliából, hogy Jákob küzd az angyallal. Rembrandt haldokolva így szól:

— És Jákob egyedül maradt. Küzdött, küzdött, mert az Ur akarata, hogy küzdjünk, küzdjünk sokáig, míg felvirrad a hajnal.

Aztán elaludt.

— Hál' Isten, — mondta a lánya, — apa aludt.

Az orvos szívére teszi a kezét. Nem ver.

— Hál' Isten, kiszenvedett...

A naplónak vége.

Dr. Lázár Béla

Több mint egy milliárd Csehszlovákia deficitje

A cseh kormány is csökkenteni akarja a személyi kiadásokat

Prága, november 4

Malypetr miniszterelnök a csehszlovák törvényhozás két háza előtt csütörtökön fejtette ki programját. Beszédében leszögezte, hogy a nyomasztó gazdasági helyzet az államháztartásban is nehézségeket teremtett s éppen ezért az 1150 millió cseh koronát kitevő deficitet csak a költségvetési keretek szűkítésével lehet

behozni. A költségvetés kiegyensúlyozását elsősorban a személyi kiadások csökkentésével tudja csak végrehajtani. Malypetr hangsúlyozta, hogy csak kiegyensúlyozott költségvetés és konszolidált államháztartás biztosítja az ország további fejlődését, valamint a valuta stabilitását. Beszéde végén azt a reményét fejezte ki, hogy a kormány a munkanélküliség csökkentésére is tehet valamit.

„A konverziós törvény elengedte az adófizetést”

Meg akarták verni a nagytarjai végrehajtót

Szatmár, november 4

A napokban a közeli Nagytarna község jegyzője kiküldte Stern Lajos községi pénzbeszédőt, hogy hajtassa be a hátralékos taxákat a parasztoktól. A község háza előtt azonban egész tömeg falusi rohant rá a végrehajtóra.

— Nem fizetünk semmilyen adót — kiabálták — a konverziós törvény elengedte

nekünk a fizetést!

A szerencsétlen végrehajtónak nem volt ideje magyarázatokba bocsátkozni, mert a feldühödött parasztok fütykösökkel nekiestek. Ha a csendőrök gyorsan a helyszínre nem érkeznek és ki nem szabadítják, nem szabadult volna élve ki kezeik közül. A csendőrök szétzavarták a tömeget és több gazdát letartóztattak.

Végre egy front, ahol megértik egymást a németek és franciák

„A francia imperializmus a versaillesi békeszerződés csendőre”

— mondta Thaelmann a párisi kommunista gyűlésen

Páris, november 4

A francia kommunisták az orosz forradalom győzelmének tizenötödik évfordulója alkalmával nagy népgyűlést rendeztek, amelyen Thaelmann, a német kommunisták elnöke, részt vett. Thaelmann a német munkások és parasztok nevében tiltakozott a fran-

cia imperializmus, a „versaillesi békeszerződés csendőre” ellen, amely új világháborút készít elő. Csak a francia és német munkásság egyesülése akadályozhatja meg a háborút.

A beszéd végén Thaelmann a megjelentek tapsai közben összeölelkezett Cachinnal és Torressel, a francia kommunisták vezéreivel.

Az augusztusi vörösnapi fináléja

Meghozták Szatmáron a kommunista tüntetők felett az ítéletet

Szatmár, november 4

A törvényszék tegnap hozott ítéletet az augusztus elseji „vörös nap” vádlottjai ügyében. Megtört annak idején, hogy Szatmáron augusztus elsején nagy tömeg ifjúságával reggel az Unio vagongyár előtt tüntetésbe fogott, de szétoszlatták őket. Este tízkor ismét összeverődtek az Árpád-utcai cirkusznál és vörös zászlóval, az internacionálét énekelve és a kommunizmust élve, vonultak a főtér felé. A rendőrség azonban, amely előre tudott a dologról, a levegőbe leadott sortűzekkel hamar szétoszlatta őket. Állítólag a kommunisták tüzeltek először. A rendőröknek hat egyént sikerült elfogni, csupa 20—22 éves fiatal munkásokat. Az elfogottakat a Marzescu rendtörvény alapján vonta felelősségre a törvényszék.

A vádlottak mind tagadták, hogy résztvettek volna a tüntetésben. Azt állították, hogy valamennyien a cirkuszba igyekeztek s csak a lövések zajára mentek a helyszínre, hogy megnézzék, mi folyik ott.

— A rendőrségben borzalmasan megkínóztak bennünket — jelentette ki mindegyik vádlott — s csak azért tettünk beismerő vallomást.

Egy Neubauer nevű munkás, akit tanuként hallgattak ki, azt vallotta, hogy Pop rendőrtiszt tőle is követelte, hogy ismerje be, miszerint ő is részt vett a tüntetésben. Mikor ezt megtagadta, a rendőrtiszt felkapott egy tört az asztaláról és a kezébe szurt.

Kihallgatták a rendőrtiszteket is, akik azonban tagadták a verést és azt állították,

hogy a vádlottak mind önszántukból vallottak.

Vasvári vezetőügyész vádbeszédében rendkívül súlyos büntetést kért, mert — ugymond — a terrorista cselekedet ténye is fennforog. Ez a legsúlyosabb per, ami valaha a törvényszék elé került. Dr. Kormos védő szerint senki sem látta a vádlottakat sem vörös zászlót lobogtatni, sem énekelni, sem löni.

A bíróság Eisner Vilmos kereskedőt egy évi börtönrre és tízezer lej pénzbírságra, Héja János pincért, Appel Izidor munkást és Beluska Jenő szabót 5—5 hónapra és egyenkint 2000 lejre ítélte, két vádlottat pedig felmentett. Az elítéltek letartóztatásban maradtak.

Szerkesztői üzenetek

SORSJEGYEKRŐL:

Theologus, Cluj. Küldjön válaszbélyeget.

Dr. M. I. Egyik sem nyert. K. M. 21414 sz. előf. Sziveskedjék a kérdézt sorsjegy kibocsátási évét is megjelölni.

G. I., Brassó. Nem nyert. Kocsigyártó, Arad. K. J. K. F. Nem nyertek.

Stern Testvérek, Szilágysomlyó. Sziveskedjenek közölni, milyen sorsjegyekről van szó. Jó néhány száz sorsjegyet ismerünk, melyek közül a számok alapján nem tudjuk megállapítani, melyik érdeklőnőket.

Az összes bel- és külföldi sorsjegynyeménységzeket állandóan figyelemmel kíséri a B. L. olvasóinak kívánságára felvilágosítást nyújt Steiner J. Suplacul de Barcau jud. Bihor.

K. Péter. Valamelyik bankhoz tessék fordulni, de nehéz lesz hozzájutni a pénzhez. Nem ártana ügyvéd tanácsát is kikérni.

052110 sz. előfizető. Még a pénzügyminiszter maga sem tudja, mikor és hogyan fizetik ki a nyugdíjhatárlékokat, annál kevésbé adhatunk mi tanácsot, információt. Az egyéb sérelmek és bajok elintézésére helybeli, vagy udvarhelyi ismerőst, jóembert kell megkérnie.

80839 sz. A Színházi Élet címe: Budapest, Aradi-u. 8. Negyedévi előfizetése 6 pengő 50 fillér. Hetilap.

J. B., Csikszerecs. 1. Vagy egyiket, vagy a másikat képviselheti csak. 2. Diktatálnul nem, legfeljebb, ha utólagos díjazásba belemegy, de ma ez is nagyon kérdéses.

Ügyvéd. Szélgjegyzetek egy utilapra és a többi felajánlott cikkekre, legnagyobb sajnálatunkra nem reflektálhatunk.

La Prensá. Köszönjük b. ajánlatát, de van ott már tudósítónk.

N.é. Janovics dr., Ferenczy Gyula dr., Szendrey Mihály, Vig Ernő. Ugyanúgy nincs.

L. P., Nagykároly. Szabó Béni képviselő, szűcsmester Brassó, Kapu-utca.

K. B. Magunk is értékeljük az illető művész tehetségét és sikereit, de külön, aktuális alkalom nélkül nem foglalkozhatunk vele.

Életrajzom rövid vázlat. Sajnáljuk, de nincs terünk magánügyek tárgyalására. Ugyét tessék közvetlenül az illetékes hatóságokhoz vinni.

Több vidéki nyugdíjas. A kiutalás idejét a Br. Lapok és a Népujság is közölte.

C

A

R

M

O

L

A

LEGJOBB

BEDÖRZSÖLÉS

SZAGGATÁSOK

HÜLÉS

REUMA

B. L. 2. OLDAL

NOVEMBER 6.

Róm. kath.: Lénárd. — Protestáns: Lénárd. — Görög: Pál pk. — Izraelita: Hesván 7. — Napkelte: 6.50 — Napnyugta: 16.36.
Időjárásjelentés: A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a délnyugati légáramlások a hőmérsékletben némi enyhülést hoztak maguk után. Csökken a felhőzet is, viszont sok helyen köd várható.

— **Lipót Szalvátor főherceg házasságát.** Newyorkból jelentik: Habsburg Lipót Szalvátor főherceg, Lipót Szalvátor volt osztrák-magyar tábornagy, tüzérségi főfelügyelő fia, aki ezidőszakra harmincnégy éves, eljegyezte Miss Alice Coburn harmincegy éves düsseldorfi amerikai asszonyt. Coburn asszony annakidején erősen exponálta magát a főherceg mellett az ismeretes nyakék-affér alkalmával és valószínűleg tartják, hogy Lipót Szalvátor főherceg most halálából veszi nőül.

— **DRAGABB A FÜRESZPOR AMERIKÁBAN, MINT A BUZA.** Newyorkból jelentik: A gabonák újabb esése leírhatatlan pánikot idézett elő az amerikai farmerek körében. A középső nyugati államokban elégetik a termést, mert a mai alacsony ártételek mellett takarmánynak sem használhatják. Kanadában a búzát tonnánként 9 dollárért adják, míg a fűrészpor ára tonnánként 10 dollár.

— **Uszó mintavásárral csinálnak propagandát a román iparosok.** Bukarestből jelentik: A kormány rövidesen uszó kiállítását rendez a román kereskedelmi cikkek körül. Egy román árukkal megrakott gőzös látogatja sorra Sztambul, Szmirna, Alexandriát, Jaffát, Haifát és Cyprust, majd valamelyik kikötőjénél a kereskedelmi propaganda-gőzös kirándulókát visz magával. Felvesz továbbá kereskedőket, akik az uszó kiállítás során üzletkötéseket akarnak eszközölni a Földközi tenger partján levő országokban.

— **Ujabb husz letartóztatás Kolozsváron.** Kolozsvárról jelentik: Megirtuk, hogy a kolozsvári rendőrség a Dermata-sztráikkal kapcsolatban őrizetbe vette Mandrucz József munkásvezért is. A kolozsvári törvényszék tegnap már ítélezett is Mandrucz ügyében s noha a tárgyaláson megjelent tanúk mellett vallottak, a bíróság Mandruczot öt napi elzárásra és 100 lei pénzbüntetésre ítélte. Az elítélte sebezett. Mandruczot egyelőre szabadlábra helyezték. — Itt említjük meg, hogy a rendőrség kommunista szervezett munkáját gyanítja a cipészsztráik mögött és az eddigieken kívül csütörtökön újabb 20 letartóztatást eszközölt.

— **Komitásitámadás egy román község ellen.** Konstancából jelentik: Hivatalos jelentés szerint tegnap újabb bolgár komitási banda tört be Durostor megye területére. Körülbelül tíz komitási ejnnek idején, puskákkal és gránátokkal felfegyverkezve, behatoltak a határmenti Salicler faluba. Négyen közülük kiraboltak egy macedóniai telepes családot, miközben a családfőt borzalmasan megkínálták. Mikor a román csendőrek ellenük indultak, visszahúzódtak a bolgár határ mögé.

— **Négy héttel ezelőtt ment férjhez az öngyilkos Cadere lány.** Jasiból jelentik: Tegnap röviden jelentettük, hogy Cadere városi követ unokahuga föbelőtte magát. Ujabb jelentés szerint az öngyilkos, Cadere orvos fiatal felesége, aki csak négy héttel ezelőtt ment férjhez s minden valószínűség szerint családi okokból követte el végzetes tettet. A fiatalasszony tényleg unoka huga a varsói követnek.

— **Az „Astra” mozgószínház legújabb filmje „Az éjszaka dala”**, a legnagyobb új filmek egyike. Sokkal többet nyújtott, mint vártunk tőle. Szinte azt lehetne mondani, hogy többet, mint elképzelhető volt. Kevés film nyújtott még ilyen műléveztet. Amellett a darab telve van a legvárhatóbb és legszerencsésebb fordulatokkal. Csupa lendület, ötlet s a rendezés és Kiepusa csodás hangja mellett főleg ennek köszönheti óriási sikerét, amelyet mindenütt elért. Temesváron például aránylag nagyvonalú sikere volt a „Kadett” asszonyról is. Árfelemelés nélkül hat napon át játszották a „Canitol” moziban rendkívüli érdeklődés mellett.

— **ISKOLAI ÜNNEP.** A brassói román. kath. főgimnázium tanártestülete és ifjúsága tisztelettel meghívja a t. szülőket, az intézet öregdiákjait, jötevőit, az ifjúság barátait és a nagyközönséget 1932 november hó 5-én, szombaton a magyar ifjúság égi pártfogója: Árpád-házi Szent Imre herceg ünnepére. 1. Délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet a püchánia templomban. 2. Délután 6 órakor műsoros ünnepély az iskola tornatermében: 1. Szent Imre-himnusz: Énekli az ifjúsági vegyeskar. 2. Alkalmi beszédet mond Kész Antal tanár ur. 3. a) Liszt: Eglogue, b) Beethoven: Ecossaises, Zongorán játszza Simay Viktor tanár ur. 4. Szent Imre ünnepére. Szavalja: Zsigmond Andor VI. o. t. 5. Marschner: Dalszabadság. Énekli az ifj. vegyeskar. 6. N. Aba: Tihomér: Vihar a táborban. Szavalja: Száva József II. o. t. 7. Magyar dalegyveleg. Játssza: az ifjúsági zenekar.

— **Tolvai volt a frissenült magán-detektív.** Bukarestből jelentik: Néhány nappal ezelőtt a „Detektív” magánnyomozó irodánál megjelent egy fiatalember és állást kért. Az iroda vezetője gyanusnak találta legújabb munkatársát és többi alkalmazottjaival megfigyeltette. A gyanu alaposnak is bizonyult, mert tegnap éjszaka abban a pillanatban csípték el a frissenült magán-detektívet, amint az Olasz Román Bank hátsó bejáratának feltörésén fáradozott. Letartóztatták és átadták a rendőrségnek.

A világhírű

„SIBÁRYS”-quartett
 az „EUROPA”-bárban

KRITIKA

Öregedő kisasszony: Ezt a képet még kisgyermek koromban festették rólam.

Vendég: Ah, bizonyára valamely régi meseter...

— **Orvosi hír.** Dr. Kahána Ernő belgyógyász és ideggyógyász külföldi tanulmányutjáról hazatért és ismét megkezdte rendelőseit Brassóban, Kapu-utca 6 szám alatt.

Autótulajdonosok!

Megnyílt Bukarestben Calea Victoria 175 szám alatt, Telefon 3-78-38 állandó kiállítási terem, használt személy- és teherautók vétele és eladása: GARAJUL JOHANN

— **Hunedoara-Vajdahunyadon,** mely tüdőbetegek eldöradója, piac mellett nagyobb családi ház melléképületekkel, garázs, kerítéssel olcsón eladó. Cim a kiadói vatalban.

— **Szent-Antal estélyt** rendez a Brassói Róm. Kath. Nőegyesület f. hó 6-án vasárnap délután 6 órakor a rajzteremben, változatos műsorral, énekművésznő fel léptével. Szegényeink nevében szeretettel meghív minden nemes lelket. Háziasszonyok: Özv. Fodor Dezsóné és Haidl Józsefné.

— **Atlantis** (Pierre Benoit regénye film) Brassó filmközpont lett. A Forum-mozgónak „Atlantis” immár a harmadik olyan filmje ebben a ciklusban, amelyet Romániában először mutatnak be. A német filmgyártás ezuttal olyan tökéleteset produkált, amely határhőve a filmművészetnek. Milliós áldozatokkal expedíciót szerveztek Afrikába, hogy az elsüllyedt világ drámáját megörökítsék. Brigitte Helm, az elsüllyedt csodasziget királynőjének alakítása érinti a fantasztikum és a reális valóság megvívait olyan megdöbbentő variációval, hogy azt „Alrauné” világhírű hősnőjén kívül aligha tudta volna más megvalósítani. Atlantis filmje, amely a német produkciók sorában is utolérhetetlen kolosszus-számba megy és bizonyos mértékben felülmúlja Benoit regényének, tehát magának a szűzének az irodalmi és művészi nivóját is. Végig izgalmas, lebilincselő, frappáns és Afrika csodálatos meseországának álomszerű millióiban a görögfejtű istennő, Brigitte Helm kulminál a művésziesség legmagasabb lépcsőfokán. Az Atlantis romániai bemutatója, ma, pénteken van a Forum mozgóban és valószínű, hogy a film romániai sikere semmiben sem fog mögötته maradni a többi államokban elért sikereknek, amelyek különösen Pesten és Bécsben érték el az óriásos lelekesedés tetőfokát.

Ujabb
 árleszállítás
 az

ELEBE

ÁRJEGYZÉK A 12-İK OLDALON!

Harisnya-
 házban, Brassó
 Kapu-u. 42

— **Bernfeld Imanuel negyedik hangversenye.** Novemberhetedikén, hétfőn este fél hét órakor tartja Bernfeld Imanuel a brassói Honterus-teremben negyedik zenetörténelmi hangversenyt. A kronológikus zenetörténelmi sorrendben összeállított hangverseny-sorozatban ez alkalommal Chopin következik. Chopinnek a művész teljes estét szentel, amellyel nem is annyira Chopin zeneszerzői kiválóságát, mint inkább zongora-történeti jelentőségét akarja kihangsúlyozni. Érdekes megfigyelni, hogy minden egyes hangversenynek nagyobb és nagyobb a publikuma, ami azt bizonyítja, hogy a klasszikusokkal szemben a közönség fásult, a romantikusokkal szemben már sokkal érdeklődőbb, míg egész bizonyos, hogy most Chopint hallgatni mindenki elmegy, akinek a muzsika és a művészet szívéigve. A hangversenyre 10 és 20 lejes belépőjegyeket bocsátanak ki.

AZ MÁR MAS

— **Mi az, te gyerek: ilyen fiatalon már szivarozol?**

— **Nem szivarozok én, csak a bátyám szivarjára vigyázok, hogy ki ne aludjék.** (Dimanche Illustré)

— **A német kommunisták is éhségmárra készülnek.** Berlinből jelentik: A nemzeti-szocialisták a német kommunista párt egy állítólagos titkos köriratát hozták nyilvánosságra, amely szerint a párt-szervezeteket arról értesítették, hogy november 15-re tüzték ki Németországban a kommunista forradalom időpontját. A kommunisták állítólag Hindenburg letartóztatását, az összes hivatalok és minisztériumok megszállását tervezik. A szociáldemokrata Vorwärts is azt állítja, hogy a kommunisták a londoni éhségmárra mintájára nagyszabású megmozdulást készítenek elő. A kommunisták lapja cáfolja a hírt, a rendőrség azonban máris szigorú vizsgálatot indított és megtorló intézkedésekre készül.

— **A modern obsitos.** Newyorkból jelentik: Az északamerikai Georgia állam Vidalia községébe harmincegyévi távollét után visszatért Eli Chaedis nevű volt katonája, aki 1898-ban, a spanyol-amerikai háborúban tünt el és holtán nyilvánították. Felesége azóta háromszor ment férjhez, de mind a három férje meghalt. Az időközben matronává lett asszony boldogan fogadta hazatért férjét, aki nem hajlandó senkinek se megmondani, hogy hol tartózkodott a három és fél évtized alatt.

— **ELADJÁK A PEKINGI CSÁSZAR KINCSEIT.** Sanghaiból jelentik: Chiang-Kai-Tscheck, a nankingi diktátor elhatározta, hogy a pekingi császári palota kincseinek nagyrészt eladja gazdag amerikaiaknak, hogy a háború folytatásához szükséges pénzt előteremtse. A kincsek értékét 350 millió dollárra becsülik.

JÓ KIFOGÁS

— **Itthon van a férje?**
 — **Nincs.**
 — **De hiszen ott látom az árnyékát.**
 — **Igen, de az csak az árnyéka.**

— **Betiltott darabok színháza.** Londonból jelentik: Az angol fővárosban klub alakult kizárólag abból a célból, hogy színházat tartson fenn tagjai számára, amely színházban csakis betiltott darabokat látszanak. Az angol törvények értelmében ugyanis a klubok zártkörű előadásokon bármiféle programmal foglalkozhatnak, mert a klubok helviségei ugyanugy, mint a magánlakások jogait élvezik. A betiltott művek színháza eddig két hatósági indexen levő darabot szerzett meg előadás végett.

FORUM
 MOZGÓ

FORUM
 MOZGÓ

MA

PÉNTEKEN,

november 4-én mutatja
 be Romániában először az
 utóbbi évtized legnagyobb afrikai
 filmjét

ATLANTIS

AZ ELSÜLYEDT VILÁG DRÁMÁJÁT

BRIGITTE HELM

monumentális filmalkotása.

PIERRE BENOIT

halhatatlan műve nyomán

Mon.
 EMERICUS-film
 ORADEA

FORUM
 MOZGÓ

FORUM
 MOZGÓ

UJABB
 BUTOR-ÁRREDUKCIÓ

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTOR-
 GYÁRÁBAN

BRASSO * BUKAREST * MAROSVÁSÁRHELY

— Bernhard István zongoraművész bemutatkozása. A brassói filharmonikusok csütörtök esti hangversenyén mutatkozott be a közönségnek Bernhard István zongoraművész, a budapesti Zeneművészeti Főiskola művészképző tanfolyamának kitűnő növendéke. Rövid néhány hét leforgása alatt Bernhard István bemutatkozása a harmadik, amely bizonyítja, hogy a fiatal művészgeneráció már helyet és elismerést követel az értenyesülés mezején. Hangversenyét óriási érdeklődés előzte meg s a Hontérus-főgimnázium zsufolásig megtelt aulája bizonyította, hogy a brassói zeneraiongók a legnagyobb bizalmat előlegezik a 17 éves fiatal művészeknek.

Bernhardt Istvánnak nem ez az első nyilvános hangversenye, amit szerény, de öntudatos megjelenése is azonnal elárul. A filharmonikus hangverseny műsorán Grieg A-moll zongoraversenyét adta elő zenekari kísérettel. Le kell szögeznünk, hogy ennek a műsordarabnak megválasztása nem volt egészen szerencsés, mert ezt a Grieg ópuszt csak nem rég hallottuk, ugyancsak a filharmonikusok hangversenyén s nagy lírai szépsége mellett sem jelent olyan teljesítményt, amely egy új tehetség fémjelzésére alkalmas volna. Ezért azonban valószínűleg nem a fiatal művész felelős.

Bernhardt István kvalitásai azonban a Grieg-zongoraversenyben is ragyogóan kibontakoztak. Nem csodagyerek, hanem komoly és értékes muzsikuss. Határozottan ura hangszerének. Fiatal, de technikai tudása imponálóan teljes. Temperamentuma nem sodórtia magával, de azért a dinamikai fokozatokban az igen széles határok között mozog játéka. Tónusa és frazirozása meleg, színes és meggyőző. Olyan

értékek, amelyekhez hozzájárul még a fokozottabb elmélyedés, az előadandó művek szellemének még bensőségesebb átélése. Bernhard István egész bizonyosan megcsinálja a maga karrierjét ennyi tehetséggel és tudással, mert képességei és ösztönös muzsikuss természete a fejlődésnek beláthatatlan távlatát ígéri.

A műsort egyébként Christian Geisler „Tragikus nyitány” c. szerzeménye és Bruckner IV. Esz-dur szimfóniája egészítette ki. A filharmonikus zenekar Paul Richter vezénylete alatt parádés teljesítményt nyújtott.

A hatalmas számú közönség igen nagy rokonszenvvel és melegséggel fogadta a fiatal művész bemutatkozását s Bernhard Istvánt percekig tartó tapsviharral ünnepelte, a kitűnő zenekarral együtt.

★ Vallásos estély. A brassói magyar evang. Jótékony Egyesület f. hó 6-án, vasárnap este 6 órai kezdettel Gusztáv Adolf halálának 500 éves évfordulója emlékére vallásos estélyt rendez érdekes műsorral.

— Brassói piaci árak. Marhabús, levesnek kg. I. 20, Marhabús, levesnek II. 14—16, Marhabús pecsenye 56—58, Sertéshus combja 26, Sertéshus karaj 36, Zsirszalonna 26—28, Zsir 34—36, Tojás drb. 2—2,40, Csirke párja 50—80 lej. — Élő állatok kilóra: Export ökrök élősúly 11—12, Sertés 16—18, Igás ökrök drb. 5000—7000, Ló drb. 2000—6000, Ló luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 690—730, Rozs 480—500, Árpa, sör 500—510, Árpa takarmány 250—260, Zab 250—270, Tengeri szemcs 210—250, Lencse, nagyszemű 500—600, Bab, fehér 550—400, Burgonya 80—100 lej. — Takarmányárak nagyban: per 100 kg. Széna préselt 110—120, Széna laza 70—80, Szalma laza 45—50, Korpa 190—210 lej.

Rádió műsor

Vasárnap, november 5.

Bukarest. 11.15: Gyermekelőadás. 11.30: Szentbeszéd és egyházi zene. 12: Hgv. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Flechtenmacher „A kocsigyártó” c. operettjének előadása a studióból. — Budapest. 10: Szépségápolás, hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi zene és szentbeszéd a Várkapolnából, majd utána hírek. Utána a budapesti koncertzenekar hgv. 13: Gramofon-hgv. 16: Mezőgazdasági tanácsadó. 16.45: Rádiószabadegyetem. 17.30: Mocsányi és Lakos zongora-humoristák hgv. 18.30: Könnyű zene. 20: Sporthírek. 20.15: Herczeg Ferenc „A hid” c. színművének előadása. 22.45: Hírek, majd Farkas Sándor cigányzenekara. 24: Patat Leó jazz-zenekarának a hgv. Nagy Pál (ének) közreműködésével. — Bécs. 8.40: Ritmikus torna. 9: Gramofon. 10.40: Egyházi zene. 11.30: Beethoven hegedű-szonátái. 12.30: A bécsi szimfonikus zenekar hgv. (Haydn londoni szimfóniái). 13.45: A Jascha-zenekar hgv. 16.30: A brüsszeli vonósnégyes hgv. 18: A Dostal-zenekar hgv. 20.35: A választások Németországban. A berlini Konzertverein hgv. A szünetekben a Reichstag-választások részletes eredményeinek a közv. Berlinből. — Brűnn. 16: Kovarovic „A chodi szabadságharcosok” c. népopera. 19: Haydn „A patikus” c. vígopera (német leadás). 20: Fuvószene-kari hgv. 21: Fekete-fehér zene (a jazz-muzsika bölcsője). — Prága. 16: Leo Delibes „Lakmé” c. operájának az előadása a prágai Nemzeti Színházból. 22: Hgv. — Varsó. 21: Népies hgv. 22.20: Schneiderhan hegedű-hgv. — Palermo. 21.45: Szimfonikus hgv. — Róma. 21.45: Verdi „Aida” c. operája. — Brűsszel. 22: Wagner „Tannhäuser” c. operájának az előadása az antwerpeni királyi színházból.

Hétfő, november 7.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 22.15: Könnyű zene. — Budapest. 10.15: A m. kir. 1. honv. gy. c. zenekara. 13: Déli barangzó. 13.05: A rádiókvintett hgv. 14.15: Rádiótorna. 17: Asszonyok órája. 17.45: Hírek. 18: Előadás: Kié a déli sarkok? 18.25: Megyeri Gyula zenekarának jazzmuzsikája, Horváth Ernő (ének) közreműködésével. 19: Pekár Gyula felolvasása. 19.30: Lehár „Volt egyszer egy keringő” c. operettjének közvetítése a Kamarazene-mozgóból. 20.55: Külpolitikai csevegés. 21.10: Néhány szó a filharmonikusok hgv.-ről. 21.15: A filharmonikusok hgv.-ének a közvetítése. 23.10: Hírek, majd Rigó Jancsi cigányzenekara. — Bécs. 12.30: A Weidenhoffer-kvartett hgv. 13.40: Huberman-lemézek. 15.10: Gramofon-hgv. 18: Korngold-jazz hgv. 20: Mac Callum angol nyelvleckéje. 21: A bécsi szimfonikus zenekar hgv. 22: Írországi hgv. közvetítése Dublinból. 23.30: Táncmuzsika. — Belgrad. 21: Operaelőadás. — Pozsony. 16.30: Cselló-hgv. — Bari. 21.35: Saint-Saens „Sámson és Delila” c. operája gramofonból. — Frankfurt a Main. 21.05: Nagy Mozart- és Weber-hgv. — Róma. 21.45: Könnyű hgv.

NOVEMBER 6.

Kedd, november 8.

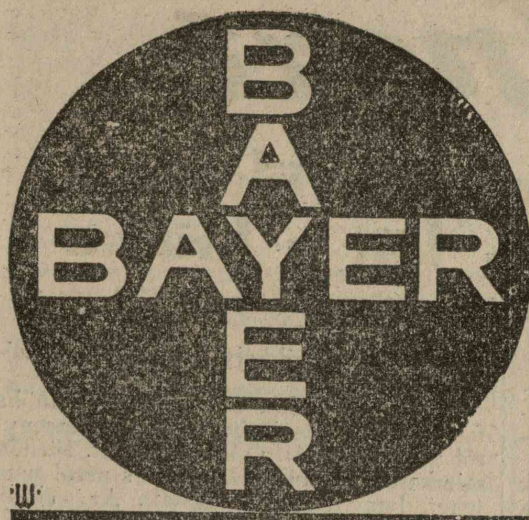
Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Ária-hgv. 21.20: Szimfonikus hgv. (Beethoven). 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. (Mendelssohn). — Budapest. 10.15: Hgv. 13.05: a postászenekar hgv. 16.30: Diákok felőrája. 17: Oláh Lily „Amerikai vőlegényeim” c. előadása. 18: Sáray Elemér cigányzenekarának a hgv. 19: Gerely István előadása. 19.25: Wagner „A Walkürök” c. operájának közvetítése a m. kir. Operaházból. Utána: Vörös Misi cigányzenekarának a hgv. Vargha Imre (ének) közreműködésével. — Bécs. 12.30: A Brunner-kvartett hgv. 13.40: Weingartner-lemézek. 14.10: Gramofonhgv. 16.20: Schubert-hgv. 18: A Weisz-zenekar hgv. 20.25: Mozart „Così fan tutte” vígoperájának a közvetítése a bécsi állami operaházból. 23.35: A Hügel-zenekar hgv. — Pozsony. 18.45: Olasz, francia és orosz dalok és duettek a 17., 18. és 19. századból. 21: Szimfonikus hgv. a pozsonyi színházból. — Prága. 20.50: Paganini hegedű-szonáták. 21.20: A Camp-Boys és a Lili-trió ének-hgv. — Brűnn. 21.50: Zenei hangjáték. — Varsó. 21: Népies hgv. 22.35: Tansman zongora-hgv. — Palermo. 21.45: Verdi „Alarcosbál” c. operája gramofonból. — Milánó. 21.30: Pietri „Az én házam” c. operettje.

Szerda, november 9.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: A rádiózenekar hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Metani Constantin klarinét-hgv. 21.30: Nadja Chebap zongora-hgv. 22.15: Koganov hegedű-hgv. — Budapest. 10.15: A Virányi-szalonzene-kari hgv. 13.05: Czicza József cigányzenekarának a hgv. 16.30: Morse-tanfolyam. 17: Ifjúsági előadás. 17.45: Hírek. 18: Kodolányi János felolvasása. 18.25: Hodura István és Major Ervin dalai. 19.25: Olasz nyelvleckéje. 19.45: A budapesti koncertzenekar hgv. 21: Gulácsy Irén felolvasása. 21.30: A Waldbauer-Hannover-Temesvári-Kerpely-vonósnégyes hgv. 23: Károlyi Árpád cigányzenekarának a hgv. Utána: franciayelvű előadás a magyar zenéről. — Bécs. 12.30: A Cerdá-vonósnégyes hgv. 13.40: Karin Branzell-lemézek. 14.10: Gramofon-hgv. 16.20: Gimpel Jakab zongora-hgv. 18: Északi zene. 22.30: A Payr-zenekar hgv. — Prága. 21.50: A cseh filharmonikusok és a rádiózenekar együttes hgv. — Varsó. 21.45: Kamarazene-kari hgv.

Csütörtök, november 10.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 19.50: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A rádiózenekar hgv. 21.30: Előadás. 21.45: A Kreutzer-Schrammel-kvartett bécsi zenéje. 22.15: A rádiózenekari hgv. folytatása. — Budapest. 10.15: A rendőrségi zenekar hgv. 13.05: Hgv. 16.30: Diákok felőrája. 17: Gramofon-hgv. 17.45: Hírek. 18: Mezőgazdasági tanácsok. 18.50: Siabloff-hgv. 19.15: Angol nyelvleckéje. 19.45: Sándor René zongora-hgv. 20.30: Tristan Bernard három egy felvonásos vígjátéka. 22: Magyar dalest Magyar Imre cigányzenekarának a közreműködésével. 23.15: Hírek. 23.30: A m. kir. Operaház zenekarának a hgv. Nemethy Ella (ének) közreműködésével. Vezényel Dohnányi Ernő. — Bécs. 12.30: A Falkl-vonósnégyes hgv. 13.40: Ignáz Friedmann-lemézek. 14.10: Gramofon-hgv. 16.30: Paula Gontard és Otto Staeren

Miért Aspirint?

Azért mert ennek az ezerszeresen bevált gyógyszernek használatával biztos hatás.

Kérjen kimondottan csakis Aspirin tablettát eredeti csomagolásban Bayer kereszttel ellátva:

Doboz 20 tablettával
Boríték 2 tablettával

Egy vagy két Aspirin tablettát egy pohár vízben feloldva, csodát művel.

ASPIRIN

»Bayer-Meister-Lucius«
PHARMAZEUTISCHE VERKAUFS-ZENTRALE
FARBEN-INDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
LEVERKUSEN a. Rh.

ASPIRIN
(Name geographisch geschützt)

20 Originaltabletten zu 0,5 g

ASPIRIN

21 Originaltabletten zu 0,5 g

Ha van kidobni való pénze, akkor bárhol vásárolhat.

De ha takarékoskodnia kell csak a

VESTIS-nél

vásároljon

szövetet, bélésárut, selymet

mert a

VESTIS-nél

hallatlanul olcsó áron, kevés pénzzel is sokat és jót vesz!

Gyapju télikabátszövetek már **250.-** Leitől

Női gyapju kabátszövetek már **180.-** Leitől

Férfi gyapju öltönyszövetek már **130.-** Leitől

VESTIS Szövet- és Selyemáruháza

Brassó, Lensor 22 szám.

Ária-hgv. 18: A Macho-zenekar hgv. 20.30: Katonazenekar. 22: Magyar dalok. Palló Imre és Nagy Margit, valamint Magyar Imre cigányzenekarának a közreműködésével. Közvetítés Budapestről. 23.30: A Macho jazz-zenekar hgv. Ernst Schön (ének) közreműködésével. — Laibach. 21.30: Zenekari hgv. — Krakó. 21: Modern zene. — Varsó. 21: Könnyű hgv. 24.05: Táncmuzsika. — Milánó. 21.30: Puccini „A köpeny” és „Gianni Schicchi” c. operái.

B. L. 9. OLDAL

A szövetség közgyűlésén az elnökségnek lájt a kritika

Az országos bajnokságok időpontja: január 22-29

Bukarest, november 4.

A tavaly alakult Romániai Si-Szövetség rendes évi közgyűlése elé nagy érdeklődéssel tekintettek az ország szíói, különösen a legjobban érdekelt brassóiak.

Az érdeklődés főleg annak a kritikának szült, amelyet részint a Brassói Turista Egyesület Telisportszakosztálya, részint az Encián Si és Turista Egyesület gyakorolt a szövetség múlt évi működése felett. E két egyesület az eredményesebb, a szabályosabb működés érdekében kritizált és tett előterjesztéseket, azonban nem ezeken mulott, hogy a szövetség fontos kérdések felett egyszerűen átsiklott.

A gyűlésen tizenöt taggyűlési képviselői jelentek meg. Nagy feltűnést keltett a megnyitó beszéd után felálló Tomcsányi Béla Encián-elnök felszólalása, aki a BTE felkérésére megkérdezte az elnökséget, hogy ezt a nagy egyesületet, továbbá az IAR egyesületét miért nem hívták meg a közgyűlésre, holott ezek is kifizették az évi 2000-2500 lejes tagsági díjat. A közgyűlés megállapította, hogy az IAR-t meghívták, ellenben a BTE-t nem, mivel nem tudták a címét(?) Leszavazták Jacobovici elnöknek azt az indítványát, hogy két hét múlva a BTE meghívásával tartassák meg a közgyűlést.

Az évi jelentésben beszámolt a titkár a versenyekről, a taglétszámról s utána újra Tomcsányi Béla szült elsőnek hozzá a jelentéshez. Súlyos, de igazságos megállapításokkal kritizálta az országos verseny megrendezésének hiányosságait, a szövetség adminisztrációját, a túlmagas

tagdíjat és a székhely Brassóba helyezését kérte.

Grigoriu ezredes, a Predeal SE elnöke fehéborodva utasította vissza a versenyről szóló kritikát. Ő adott szobát, fürdőt, mindent a versenyzőknek — s arról nem tehet, hogy mégsem kaptak. Az elnök megígéri, hogy a jövőben nem lesznek bajok.

Mivel a BTE-t nem hívták meg, Tomcsányi Béla nyújtotta át a brassói egyesület nevében azt a memorandumot, melyben a szövetség eljárását kritizálták. A memorandum hét pontba foglalta a BTE kritikáját és indítványait, melyek szerint: 1. A szövetség hibás a versenyrendezés tökéletlensége miatt. 2. A BTE soha egyetlen levelet, átiratot, meghívást nem kapott a szövetségtől. 3. A bírói tanfolyam végzői nem kapták meg az ígért diplomát. 4. Nem szerezték meg az ígért vasuti kedvezményt. A BTE indítványozza, hogy: 1. Szállítsák le a túlmagas évi tagsági díjat. 2. Helyezzék a szövetség központját Brassóba. 3. Állapítsák meg a versenyszabályokat, alkossanak versenyzői szabályokat s teremtsenek rendet a tagsági köteleességek terén.

A közgyűlés mind e pontokon simán átsiklott. A kritikát meghallgatták, az indítványokat nem tárgyalták, mert 20 nappal azelőtt kellett volna benyújtani (!).

A pénztári és ellenőri jelentést tudomásul vették, megadták a felmentvényt. Grigoriu ezredes szerint minden rendben van, csak a két brassói egyesület kritiká-

ja fáj neki.

A jövő évi költségvetés megállapításánál megmaradtak a régi tagsági díjnál. Grigoriu a szövetség céljaira még felajánlott 5000 lejes adományt Tomcsányi ismételtén kérte a leszállítást, mivel a tagsági díjért a szövetség semminemű ellenértéket nem adott az egyesületeknek, azonban indítványát leszavazták. Grigoriu nemeslelkűen az Enciánnak is adományoz a PSE nevében ezer lejt, egybea megígéri, hogy az 50 százalékos vasuti kedvezmény ügyében újra eljárnak.

A közgyűlésen egybeként Grigoriu ezredes, a lelkes sportbarát katonatiszt felajánlotta, hogy minden szíó részére Predealon ingyen lakást biztosít, étkezést pedig mérsékelt áron a brassói Ski-Verein felajánlotta az ugróáncot napi 200 lejes használati díjért.

Megállapították a jövő évi versenyprogramot is, mely szerint a si-hét január 22-től 29-ig fog tartani. A 18 kilométeres futóversenyt 22-én Predealon rendezik, az 50 kilométerest ugyanitt 26-án. Az akadályverseny 28-án lesz a Pojánában, az ugróverseny 29-én délelőtt, ugyancsak a Pojánában. Elhatározták, hogy a február 6-13-iki innsbrucki nemzetközi versenyre képviselőt küldenek ki.

Végeredményben az évi közgyűlés nem végzett túlnagy munkát. Semmi nagyobb terv körvonalai nem bontakoztak ki, semmi egészséges ötlet nem valósulhatott meg, mert ötlet ha termett is, meghalt. A tél elé ezekután nem nézhetünk a legnagyobb bizalommal, hacsak az agilis Ski-Verein nem alkot valami szebb programot.

Vasárnap Brassóban: őszi derby

Brassó, november 4.

Három elsőosztályú bajnoki mérkőzés kerül sorra vasárnap Brassóban, köztük egyik derby-jellegű.

A Brasovia-pályán gazdag program kerül lebonyolításra. 9 órakor az Astra és a BMTE ifjúsági csapatai játszanak, bíró Régeni. 11 órakor a Spárta másod-

SPORTÁRUHAZANAT

NOVEMBER 15-ÉN NYITOM

TRITSCH POLDI

osztályú csapat az ACFR B. csapatával játszik, bíró Liszka. D'után 1 órakor a BMTE az Astra ellen játszik bajnokit. Kiss Gyula bíraskodása mellett. Erős mérkőzés lesz, szigorú bíró kell ide.

Három órakor kerül sorra a nap legnagyobb mérkőzésére. Az ACFR és az IAR játszanak az őszi szezon elsőségéért. A vasutascsapat rutinos, jó játékosokból áll, az IAR-ben ezzel szemben a fiatalos lendület az erény. Nagy mérkőzés lesz, a vasutasok győzelme várható. Bíró Ruzicska.

Az Olympia-pályán 1 órai kezdettel a Glória I. és az Olympia II csapatai mérkőznek Hamar bíraskodása mellett. Három órakor pedig az Olympia és az Ivria játszanak elsőosztályú bajnokit, Lungu bíraskodása mellett.

Rövid sporthirek

A magyar olimpiakonok díjait kedden este osztja ki az OTT új elnöke, Kelemen Kornél. Az ünnepségen megjelenik a volt elnök, Lázár Andor igazságügyminiszter, Homan Bálint kultuszminiszter és esetleg Gömbös Gyula miniszterelnök is.

Ferencváros-Hungária mérkőzés kerül sorra vasárnap Budapesten. Az örök derbyre a csapatok nagy előkészületeket tesznek. A Ferencvárosban ezúttal sem játszanak a Takács-fivérek. A csatársor a következő lesz: Tancos, Földi, Trray, Kovács, Kohut. A Hungária csatársora: Ottári, Cseh, Kalmár, Titiókos, Szabó II. Az Ujpest a Kispest ellen játszik vasárnap, a többi mérkőzések: Szeged FC-Nemzeti, III. ker. FC-Soroksár.

Mariassy Lajos magyar szövetségi kapitány nemrég lemondott és a vasárnapi mérkőzés után végleg letette tisztségét. Ha újra felkérlik, csak bizonyos sportbeli és anyagi feltételek mellett vállalná újra.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az megbeszél a vevőt, gyorsan, előnyösen szolgál ki és megkönnyíti a tevékenyen OLCSÓBB ÁRAKAT számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT: KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZEREZZE BE SZÜKSÉGLETÉT AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

ELSŐRANGU MINŐSÉG!

WESTEMEAN

CÉGNÉL

Brassó, Szabadságtér 8 (v. Lensor 31-33)

Női divatban:

bécsi és párizsi modellek utáni újdonságok

Férfi kész ruhák

felöltők, télikabátok a bukaresti Csehioslovakia R-T. kitűnő modelljei.

Mérték osztály

a brassói SCHERG-GYÁR különlegességével

Nagy választék:

olcsó férfi és gyermekruhákban, felöltőkben, télikabátokban stb.

Telefon 710.

A közp. hiteliroda és a B. Z. tagja

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, valamint Crep de Chine előnyös árak mellett

DEPNER és ROTH-nál

BRASSÓ, KAPU-UTCA

A Brassói Központi Hiteliroda és a B. Z. tagja.

INGYEN nem kaphat semmit, de HALLGATHAT OCSÓN

majdnem ingyen vásárolhat kitűnő minőségű elegs

FÉRFI és NŐI RUHÁT, ŐSZI és TÉLI KABÁTOK

Record Ruhaáruházban

Brassó, Str. Regele Carol 1 sz. (Kapu-utca).

Munkásruhákban és gyermekruhákban óriási választék

Áraink olcsósága

Szövet és Bélésáruban

versenyen felül áll!

Látogasson meg vételkényszer nélkül

POSTAVĚŘIA POPULARĚ

BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 (HIRSCHER-U. SAROK)

CIPOK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES „FOR-EVER“
a legjobb külföldi márkák

IPSEN

CIPOARUHAZAN
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

A Képesnek Hitteliroda és a „B. Z.“ tagja.

FIERĂRIE SPECIAL

A. ROSSTAUSCHER

Brassó.

WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)

Épület- és bútortasolás, valamint minden vasáru és szerszám legolcsóbb bevásárlási forrása.

„Continental“

írógép és számológép javító műhely

Brassó, Mihail Weisz 19

Tfjúság

Őszi délután

A parkban emberek ülnek a padokon,
rongyosok és mezítlábasok.
Elborult szemük
fásultan mered
a színes virágokra.
Az éjszaka sárga paripáján,
haldokló virágokkal ölelben,
megérkezett az Ősz.
Sárgult levelek csillognak
a zöld lombok közt,
mint diadalmos szép asszony
hajában az első fehér szál.
Muskor itt gyerekkocsik álltak
és a csipkék, szalagok közül
göngyölő hangok szálltak.
Most férfiak ülnek a padokon,
nézik a sűrű levelet,
amint zizegve leperog
a szívükben fájón zenél,
hogymár lopózik,
már surran a Tél.

Markovits Edith, Vulkán

A csodálatos madár

Irta: BIRÓ ISTVÁN

Messze, messze, egy tengerentúli országban élt egyszer egy hatalmas király. Ennek volt egy fia, erős, bátor és kegyetlen fiú. Ha olyan kedve támadt: véresre sarkantyuzta paripáját, úgy vágatott a békés polgárok közé, nagyokat húzva pálcájával az élbe kerülőkre. Vagy csupa gonosz kedvtelésből benyargalt kíséretével a parasztok vetésébe és legázolták a termést.

Egyszer a királyfi megbetegedett. Királyapja birodalmának legjelesebb orvosait hívatta betegágyához, sőt varázslókat és javasasszonyokat is. De ezek hiába tapogatták, nézegették a beteget, hiába bujták a könyveket, hiába kotyvasztottak: a királyfi nem lett jobban. Eleinte bevette a sokféle orvosságot, később, látva, hogy nem használják: a kuruzslók fejéhez vagdoszták az üvegeseket és szitkozódva elkergette őket az ágya mellől. A palotakert virágzó rózsabokrai és lilomai között, árnyas fa alatt, tigrisbőrrel letakart oroszlánfejes puha nyugágyon feküdt a királyfi. Únt, utált ő most mindent: a madárdal bántotta a fülét, a virágillat szúrta az orrát, a gyönyörű tengerből látványa pedig sértette a szemét.

Egy alkonyatkor, mikor ilyen rossz hangulatban ott hevert a kertben nyugágyán, hirtelen csodálatos látvány ragadta meg a figyelmét. Fölötte az égen, egy kiterjesztett szárnyú, óriási madár jelent meg, mozdulatlanul lebegve. Narancsszínű, tűzvörös és ibolyakék tollai drágakövekként ragyogtak és csodaszépen olvadtak egymásba. Csodálatos látvány volt a különös, ragyogó tollú, óriási, lebegő madár, de még csodálatosabb volt az az érzés, amely láttára a királyfit el-töltötte... Egyszerre sirni és ujjongani szeretett volna, egyszerre könnyűnek, frissnek és egészségesnek érezte magát, a madárdal, a virágillat és a tengerből látványát pedig elbűvölőnek találta... Ekkor valaki megszólalt mögötte:

— Hogy érzi magát, hercegem?
Egyszerre megtört a varázs, az égről eltűnt a madár és minden úgy volt, mint azelőtt. A királyfi dühében sirva fakadt, de hiába; az orvos megjelenése megtörte a varázslatot.

Másnap már alig várta az alkonyatot, úgy gondolva, hogy akkor ismét megpillantja a madarat. És valóban: egyszerre csak ott volt az égen, anélkül, hogy észre lehetett volna venni azt, hogy honnan érkezik. Alig adta át magát a királyfi a varázslatos érzésnek, melleje lépett anyja, akit nagyon szeretett.

— Nézd, anyám, a csodálatos madarat, — mondotta a beteg királyfi, a gyönyörű jelenségre mutatva. Am a királyné semmit sem látott a madárból.

A következő napon alkonyattájt, ismét meglátta a királyfi a különös madarat... Senki sem zavarta őket... A királyfi intgetett a madárnak, mire az lassan leereszkedett. Egyszerre csak ott volt előtte és bívogatóan nézett rá gyémántként ragyogó szemével. A királyfi felült a hátára és a gyönyörű madár felemelkedett vele a levegőbe.

Az ország belseje felé repültek. A királyfi élő térképet látott maga alatt, megismerte a hegyek zöldesbarna, a síkságok sárgásbarna foltjait. A falvak, városok

nem karikák voltak, hanem szabálytalan sokszögek. De vizet nem látott. Most felismerte az ország főfolyójának kanyargó medrét. A folyó ki volt száradva! Partján emberek és állatok álldogáltak. A királyfi egyszerre csodálatos élesen látott. Észrevette, hogy a folyó partján álló, fel-sebzett vékonyu tajtékos lovak azok, a melyeket ő hajszolt meg, a véres sebű emberek az általa megpálcázott polgárok. Köröskörül a királyfi és kíséretének lovaitól legázolt vetésben parasztok állottak csüggedten. A rettenetes szárazságban ember és állat egyaránt várta a megváltó esőt. A királyfi őszinte megbánást és mély szánalmat érzett és szeméből könnyesepp gördült ki. A könnyesepp amint gurult lefelé gyorsan növekedett és egy-kettőre

INNEN—ONNAN

KINAI BÖLCΣ MONDÁS.

Csing-Csang király fürdőkádájába a következő szavak voltak bevéve: „Mind-den nap frissítsd fel, ujjtsd fel magadat: tedd ezt újra és mindig újra.”

Az ember csak akkor boldog, ha el-mondhatja, hogy elvégezte munkáját, hogy lelkét adta a munkába és azt be is fejezte, amilyen jól csak tudta. Ha azon-ban másképp cselekszik, akkor ha befe-jezte is a munkáját, sem vigaszt, sem meglegedést nem fog érezni.

(Emerson)

Oxigén nélküli víz

Csodálatos tünetet észleltek az egyik angliai városkában. A városkának néhány szép, nagy halastava van, amelynek egyi-kében egyszerre csak mind megdöglöttek a halak. Előbb arra gondoltak, hogy a halakat mind megmérgezték, de, bár meg-vizsgálták őket, egyik testében sem akad-tak mérge.

Hogy a furcsa eset okát mégis meg-tud-ják, vegyi vizsgálat alá vették a vizet és a legnagyobb csodálkozással megállapi-tották, hogy a tó vizében nem volt ox-i-gén. A víz összetétele két rész hid-rogén és egy rész pedig oxigén (H₂O). A levegőnek is egyik legfontosabb alkotórésze az oxigén, enélkül mi, a föl-

nagy esőfelhővé duzzadt. Pár perc múlva óriási felbőszakadás zúdult a szárazságtól gyötört országra. Emberek, állatok enyhi-tették fájdalmukat, oltották szomjukat, a vetés frissülve emelte fel kalászeit, a folyó medrében hömpölygött a víz és a nép ujjongása felhallatszott a királyfi fülebe. E pillanatban megszólalt a ma-dár:

— En a te lelkiismereted vagyok.

A királyfi egyszerre ott találta magát a palotakerben, nyugágyán. A madár nem volt sehol. A királyfi egészségesnek, erős-nek érezte magát. A lelkiismerete feléb-redt, megbánta a bűneit. És a bűnbánata meggyógyította.

Soha többé nem volt kegyetlen.

Vidám-sarok

A földbirtokos amerikai barátjának mutatgatja földjét.

— Mit gondolsz, — kérdezte tőle — hány birka lehet abban a nyájban?

A látogató egy pillanatig nézi a nyáját, aztán így szól:

— Ötszáz.

— Pont annyi van. Hogy az ördögbe találtad ki?

— Egyszerűen. Megszámoltam a birkák lábát, aztán az összeget elosztottam négy-gyel.

— TITOKZATOS ERŐ SUGARZIK KI

AZ ALMÁBÓL. Sir William B. Hardy, híres angol természettudós egyik előadá-sában kijelentette, hogy az almából vala-mi, eddig közelebből meg nem határo-zott ema-náció árad ki. Eddig még csak nagyon csekély mennyiségben lehetett ezt kimutatni, de élettani hatása meghaladja a kigyómérget. Ha a burgonyát az almái-érintő légáramlat útjába helyezzük, az nem csirázik, ellenben a banán a rendes-nél gyorsabban érik. A kisugárzás magu-kat az almákat is átalakítja, ezért van az, hogy az érett alma közelében lévő zöld alma hamarabb érik meg.

A háboru áldozata...

Irta: BRACH ILONKA, Nagykároly

A felvirágozott katonavonat indulásra készen állt. A váróteremből csapatostól tódultak ki a menetszázadba beosztott ka-tonák. Többnyire fiatal gyerekek voltak, kik alig kerültek ki az iskola padjaiból. Duhaj jókedvük volt, — daloltak, kia-báltak — mintha nem is a véráztatott harcmezőkre, hanem valami nagy mulat-ságba készülének.

Igen fiatalok voltak ahhoz, hogy felfog-hassák az irtózatos valóságot — de lehet az is, hogy ez a tulzolt jókedv csak tette-tés volt, — hogy ezzel némileg megnyug-tassák elkeseredett hozzátartozóikat... Mindenesetre szívfacsaró látvány volt, ahogy a „vágóhídra” szállítják a fiatal, életkedvvel, reménységgel tele gyereke-keket...

E jókedvű fiúk közt a leghangosabb Balogh István volt, egy alig 19 éves de-rék, szép legény. Édesapja — egy hat-van éven felüli öregember — könnyes szemekkel szólt rá: Pista fiam, hogy lehet ilyen jó kedve valakinek, aki egyenesen a halál torkába megy — adja a jó Isten, hogy midőn onnan visszajössz — ha ugyan vissza fogsz jönni —, akkor is ilyen jó kedved legyen... Édesanyja — ki szintén kikísérte a vonathoz — e sza-vakra hangosan felzokogott.

Azonban a fiú nem hagyta elrontani jókedvét. Nevette felelte szüleinek: sose busuljanak édesapám, édesanyám, meg-látják, még egy hajam szála sem görbül meg — a háborúnak nemsokára vége lesz. Mikor visszajövök, már „sarzsím” és ki-tüntetésem is lesz.

Hangos füttyszó jelezte, hogy a vonat indulni akar. Méggysszer megismétlődött a bucsuzás. A fiúk jókedve néhány percre

elhalkult. Hiába! Mégis fáj az elválás. Balogh Pista is megegysszer megölelte zo-kogó édesanyját és gyorsan felugrott a már mozgó vonatra.

Néhány nappal később megérkezett Pistától az első rózsaszínű tábori levele-zőlap — de bizony ebből már hiányzott az a bizakodó, reményteljes hang, amivel elmenetelekor magát és szüleit akarta megnyugtani — ekkor már kóstelót ka-pott a háboru borzalmaiból.

És ahogy jöttek ritkán a lapok, min-dig nyugtalanabb, idegesebb hangon íród-tak, míg egyszer csak teljesen elmarad-tak. Szülei kétségbeesése leirhatatlan volt — az aggodalom egyetlen gyermekük után teljesen tönkretette őket. Futkostak fűhöz-fához, de bizony sehol sem tudtak felvilágosítással szolgálni fiukat illetőleg.

Egy kődös decemberi napon egy sebe-sültekkel tele segélyvonat érkezett a vá-rosha. — Ezen végre hazajött Balogh Pista is. Nem volt megsebesülve, csak szelle-mileg volt tönkre téve — csak a lelke rok-kant meg... Szegény Balogh Pista nem birta elviselni a háboru iszonyait — lelke megroppant a sok borzalom láttán.

A fej-, vagy láb nélküli véres holttestek iszonyatos látványossága, a kínban fet-rengő sebesültek borzalmas halálhőrgése-megrendítették, teljesen tönkretették ide-géit. A kiállott izgalmaktól előbb üldözési mániát kapott és később elméje teljesen elborult. Ekkor hazaküldték szüleinek.

Balogh Pista szüleit a bánat már régen sirba vitte — őt azonban még ma is lehet néha-néha látni. — Lehorgasztott fejfel-megy az utcán — nem néz sem jobbra, sem balra, — csak megy lassan előre.

Néha borzadva rázkódik össze. Hallja

az ágyuk dörgését, — dobhártyára süke-títően rápergő gépfegyverkattogást — a háboru után tizenöt évvel még mindig rémit a véres testek, a holtak borzalmas látványa.

Borzadva hallja azt a nótát, amivel ti-zennegyben elindultak a harcba, a vérbe, a piszkosba, a borzalomba, az örületbe... és ha háborúról hall — most ismét, mind gyakrabban — úgy üvölt, mint a halottasház előtt a kutya.

BETÜREJTVÉNY

Elephant Béla, Brassó.

6—'
p—'

SZÖREJTVÉNY

Brach Ilonka, Nagykároly.

ő ő ő ő
ici

3 3

VERS-REJTVÉNY

Beküldte: Ladó Lajos, Kolozsvár.

Történelmi hírű nagy mezőség vagvok
Raftam gyülesztek hajdan a magvarok.
Mondják könnyekkel sós erre minden
folvam.

Annvit sirtál itten édes jó magvarom.
Első betűm hadd el, leszek férfi neve
Viselte s viseli ma is sok levante.
Első három betű igénytelen állat
Szeretik is sokan megfőzve a tálban.
Hasznosabb azonban ama másik állat.
Melyet nevem három végső betűje ad.
Mert bizony sok ruha el nem készülhetne
Ha bundáját ide nem adná ő kelme.

REJTETT NEVEK.

Beküldte: Bitai László, Brassó.
Forró süttött a hindu nap.
Ez egy jó bolt.
A zöldség, alma, murok táplál.
Tóni lusta.
Kis arab fiú.
Ezekben a mondatokban egy-egy folyó
neve van elrejtve.

FELELJ, HA TUDSZ.

Maknics Mária, Kolozsvár.
1. Kinek a műve a Szent István lovas
szobra?
2. Hány éves korában halt meg Brassai
Sámuel?
3. Hány éves korában halt meg Elek
nagyapó, a nagy mesemondó?

Az október 23-iki mellékletünk Fejtő-rőjének helyes megfejtése:
Sakkrejtvény: Ember küzdj és bizva
bizzál.

Kockarejtvény: Brassó.
Betűrejtvény: Batorság, színész, állami
iskola, feltűnő, Elemér.

Nagy részt helyes megfejtést küldtek
be: Brach Ilonka, Markovits Duci, Mak-nics Mária és Ladó Lajos, Nagy Magdus,
Roessler Jenő. Oorban Iduska és Istvánffy
Manka, Balogh Tibor, Elephant Béla,
Schenk Dezső és Katona Béla.

A könyvet sorshuzás útján Markovits
Duci nyerte.

Irja meg pontos címét, életkorát és
azt, hogy körülbelül milyen könyvet sze-retne.

Az „Tfjúság” szerkesztője
üzeni:

B. L., Brassó. Rejtvényeidet szívesen ve-szem. Csak ügyesek! — M. M. és L. L.,
Kolozsvár. Hát bizony az ok bennetek
van, mert ti nem külditek be pontosan a
megfejtéseket. Haragszom is érte, de ha
megígérték, hogy ezentul mindig szor-galmasan dolgoztok, szívesen kibékülök.
Rejtvényetek sorra kerül. Szeretettel kö-szöntelek mindkettőtöket. — N. N. Zolti,
Brassó. Nem tudom, hogy mi van veled,
Zoltánka. Rég nem küldted be a rejt-vénymegfejtéseket. Jól esne, ha néhány
sort innál. Szeretettel köszöntelek. — F.
J., Sepsiszentgyörgy. Ady y-nal írta a
névét, nem pedig, ahogy a te rejtvényed-ben van, i-vel. Próbálkozz más rejtvé-nyekkel, reméljük, hogy jobban sikerül-nék. — B. E., Gyimesbükk. Hol marad a
megfejtés, Andor fiam? Így hogy moso-lyogjon rád ismét a szerencse? Szorgalma-sabb! Rejtvényed sorra kerül. — B.
T., Csikszerecs. A nyerceménkönyvet a
mai nap postára tettük. — B. J., Nagyká-roly. Ritkán irt, bekezdésekkel ellátott
kéziratot küldj, amely könnyen áttekin-tető. Üdvözlét.

B. L. 11 OLDAL

NOVEMBER 6.

Az „AURORA” szabadkőműves páholy szomorú szívvel jelenti, hogy erős oszlop dőlt ki sorából!

Engel Oszkár tv.

1932. november 3-án az Örök Keletbe költözött.

Vele nemcsak megértő, hű barátot veszünk, hanem eszméink bátor harcosát is, ki munkás életének egész ideje alatt ápolta a legszentebb érzést, az emberbaráti szeretetet!

VASCSDUDVAR

Műszaki Vállalat
Fűrdőszoba, központi fűtés, szellőzőberendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.
KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

Üzlethelyiség

irodai célra is alkalmas a Korona-szállóban kiadó.

Az igazatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasg betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzerti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Eladó

Botfalú községben kőház, alkalmas üzletnek is, csűrrel, istállóval, kúttal, a mezőn ühoidas szántófölddel. — Bővebbet: Brassóban, Iuliu Maniu-utca 42 sz. alatt Gábor E.

Keresek bérbe 2 hold gyümölcsöst, jó kerítéssel ellátva, lakható házzal. Leveleket kiadobá „Azonnali” jellegre. 19717

Elköltözés miatt kiadó vagy eladó

két szoba konyha és egy szoba konyha 10 százalékos jövedelem Azonnal átvehető. **Brassó, Preis-u 2**

Motorok: 100 és 35 HP. Diesel, 40, 35, 30 és 12 HP. Nyersolaj, 55 és 30 HP. Szivógáz-motor, különféle hengerek, kekek és egy komplett hidraulikus olajsajtó eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. 19709

ÜZLET

fűszer-, vegyes- és kocsma, forgalmas községben, új házban, lakással berendezéssel, áru nélkül kiadó. **Teherautó**, Ford, 29-es típus, kitűnő állapotban, tüzeművet miatt eladó. **Széké Gábor** Sft. Gheorghe, Strada Cuza Voda No. 39/a.

Nagyobb tétel TEHÉNTET megvételre keresek. — Ajánlatokat „Kézpénz” jellegre a brassói kiadóba. 19726

FIGYELEM!

Átkölözés miatt felkérem öszt. vevőmetés megrendelőmet, hogy a nálam levő munkákat ez év november végéig feltétlenül sziveskednek elvinni, mert tovább nem vállalom felelősséget értük.

M. PEDURE

Brassó, Weiss Mihály-utca 23

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla**. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó). Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókkidóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Marosvásárhely**, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — **Temesvár**, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némzdy Gábor (Temesvár, I. Str. Lozovici 5. Telefon: 1711).

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBIZOTTAK:** Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-ter 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Úes:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Var-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszombat:** Szigetváry László (Strada Turului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantei 2). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Lovass István (Strada Horia 23). — **Szilágy-somlyó:** Halperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. **HIRDETÉSEKET** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel és külföldi hirdetőiroda. Részletes tájékoztató készsége szolgálunk.

Bármennyire disztíngvált On asszonyom, mégis jólesik, ha elismerik kitűnő ízlését.

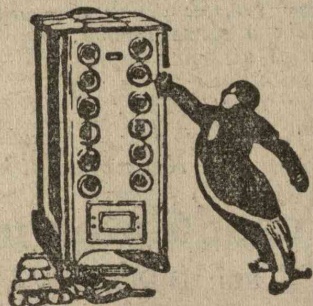
De mennyi külön elismerés illeti Önt meg akkor, ha a helyes érzéssel megválasztott: anyag, szabás, szín és minta mellett, ruháját, nagyka báját olcsón is vásárolta. Áruházunk dus válasz téka mindenben a legmegbízhatóbb segítőtársa Önnök. Eredeti modelleink minden tekintetben előnyösen elégitik ki. Szépet, ujszerűt vásárolhat nálunk olcsón.

SÁMUEL

Divatáruház, (volt Fenyvesi és Sámuel)
BRASSÓ. BUZASOR 4.

„ZEPHIR” KÁLYHA

kezelése a lehető legegyszerűbb.

Még a hamut is csak minden két-három héten egyszer kell kiszedni. Ebből is kitűnik az a tény, hogy más kályhával szemben több mint 3/4 részét a tüzelőanyagának megtakarítja.

Képviselet:

Thomas, Scheeser & Galtz, Brassó.

Üzletáthelyezés

Az igen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy a Kolostor utca 20 szám alatt levő temetkezési vállalatomat f. hó 2-án a **Weiss Mihály-utca 22 sz.** alatti saját házamba, (ideiglenesen a kishelyiségbe) helyeztem át.

Száva G.

Első temetkezési vállalata, Brassó.

Olcsó kotta vásárlunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15. — lej, vidékre 20. — lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

HASZNOS NÉPSZERŰ KÖNYVEK

Szatmáry: Egyszerű könyvvitelés Lei 45
Gerő: Általános magyar levelező és házititkár „ 45
Szerelmi levelező „ 40
A művelt társaság illemszabályai „ 45
Magyar felköszöntő toasztok könyve „ 45
Arany házikincstár (Kozmetika, egészségápolás és háztartás) „ 45
Almoskönyv és csillagjósolás „ 45
Kártyajátékok kézikönyve „ 45
Társasjátékok kézikönyve „ 45
Zolnay: A bridge-rummy szabályai „ 30
Postai megrendeléseket az összeg előzetes beiktatása ellenében azonnal elintézzünk. 100 lejen aluli megrendeléseknél portóra 10 lej küldendő, 100 lejen felül a szállítási portómentes.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Szilágysági autóbussz-menetrend

Érvényes 1932 október 1-től

Zălau — Simleul-Silvaniei — Carei — Valea lui Mihai — Satu-Mare

INDUL					ÉRKEZIK				
I.	II.	III.	IV.	V.	I.	II.	III.	IV.	V.
—	5	13	13.0	18.30	—	8.30	8.15	14	20
—	5.40	13.40	—	19.0	—	—	7.35	13.20	19.20
—	6	14	13.45	19.35	—	8	7.15	13	19
—	7.30	—	13.50	—	—	6.30	—	—	17.30
—	8.30	—	16.30	—	—	5.30	—	—	16.30
6.30	9.15	15.30	17	—	9.45	4.5	—	15.45	15.30
8.45	9.45	17.45	17.45	—	7.30	—	—	13.30	15

ÉRKEZIK

INDUL

Érmihályfalváról vonatcsatlakozás Debrecen-Budapest felé
1050 órákor

Cluj — Huedin — Ciucea — Simleul-Silvaniei — Zălau

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.		I.	II.	III.	
—	—	15.30		9.0	—	—	
—	—	17.20		7.40	—	—	
—	10.40	18.05		7	15.30	—	
7.15	12	19		6	14.10	19.40	
7.0	12.20	19.15		5.50	13.5	19.20	
7.50	12.40	19.35		5.30	13.30	19	
8.15	14	20		5	13	18.0	

ÉRKEZIK

INDUL

SO2. MERA & COMP.